

Radosna MISIJSKI LIST vijest

Jedan drugi Bukavu

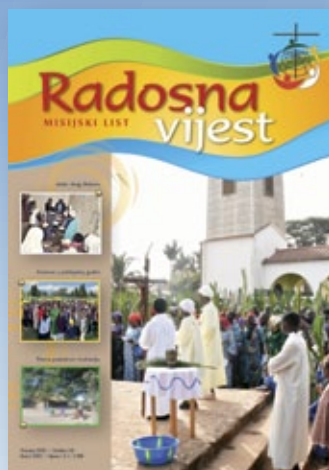

Korizma u jubilejskoj godini

Prema pashalnom trodnevju

Apostolat molitve za travanj

Molimo se da uporaba novih tehnologija ne zamijeni ljudske odnose, da poštuje dostojanstvo osobe i da nam pomogne u suočavanju s krizama našeg vremena.

Sadržaj

Uvodnik	Dar mira	3
U središtu	Sveta godina 2025. Prvi apostolat	4
Iz života naših misionara	Jedan drugi Bukavu	6
	Korizma u jubilejskoj godini	8
	Prema pashalnom trodnevlju	9
Intervju	Razgovor s fra Ivanom Gavranom	11
Apostolat molitve	Apostolat molitve za travanj 2025.	14
Aktualnosti	Godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj	15
	Proljetni seminar za animatore i suradnike župnih misijskih skupina u župama Đakovačko-osječke nadbiskupije	16
	Održana godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela BiH	17
	Susret europskih nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela	18
Životni put jednog misionara	Radost zbog zlatnog pira roditelja	19
	Uskrs 1971.	20
Svi su misionari	Svi ste dobrodošli u „Infinito +1“	21

Impressum **Izdavači:** Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela u Republici Hrvatskoj i u Bosni i Hercegovini
Glavna urednica: s. Ivana Margarín, FDC; **Zamjenik glavne urednice:** mons. Luka Tunjić
Godišnja pretplata: Hrvatska 15 €; Bosna i Hercegovina 24 KM; europske zemlje 30 EUR; Australija 40 AUD; Amerika 40 USD; Kanada 40 CAD
Tisak: MONOGRAM j.d.o.o.; ISSN 1331-1204

Darove za različite misijske namjene i pretplatu *Radosne vijesti* možete slati na adrese i račune:

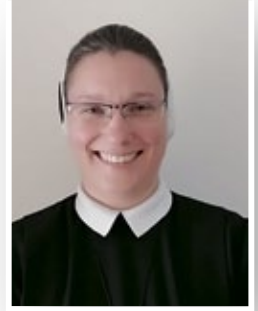
NACIONALNA UPRAVA PMD RH
Ksaverska cesta 12a, HR - 10000 ZAGREB
 Tel. 00385/1/5635-055
 E-mail: missio.croatia@misije.hr
 web: www.misije.hr

Žiro račun:
 Zagrebačka banka d.d., Zagreb
 IBAN HR632360001101542876
 SWIFT CODE: ZABHR2X
 Navesti svrhu uplate

NACIONALNA UPRAVA PMD BiH
Kaptol 32, BiH - 71000 SARAJEVO
 Tel./fax: 00387/33/667-889
 E-mail: missio.bih@bih.net.ba
 web: www.missio.ba

Račun u konvertibilnim markama:
 UniCredit Bank d.d.
 Račun primatelja: 3383202200897320
 Navesti svrhu uplate

Devizni račun:
 UniCredit Bank d.d.
 IBAN: BA393383204893626147
 SWIFT CODE: UNCRBA22; No. 48-32-936261
 Navesti svrhu uplate

s. Ivana Margarin

Dar mira

Mir vama!“ Koliko puta čujemo te riječi tijekom svete mise ili čitajući evanđelja! Te riječi dolaze od samog Krista i čujemo ih kao obećanje i jamstvo. No postoje trenutci kad ih slušamo i odgovaramo na njih rastreseni, nesvjesni njihove važnosti i težine. To su trenutci u kojima osjećamo da mir, barem onaj vanjski, nije ugrožen. Nažalost, sve više i sve češće vidimo i osjećamo da je mira u svijetu oko nas sve manje, da je sve ugroženiji. Svakodnevno slušamo o mnogim ratovima koji se vode u raznim dijelovima svijeta i te vijesti čine našu nadu poljuljanom, a te Isusove riječi dalekima. Pitamo se što su te riječi. Jesu li one samo neko daleko, još neispunjeno obećanje? Ili su obveza na koju smo pozvani?

Mir je u prvom redu Božji dar. I kao svaki dar, da bi bio plodan, mora biti prihvaćen. Mir koji nam Bog daruje mora prije svega uroditi plodom u nama, jer ako nismo najprije u miru sami sa sobom, s drugima, s Bogom, kako onda možemo od njega zazivati mir? Mir koji nije plod uređenih odnosa unutar nas samih, jednih s

drugima i s Bogom jest iluzija, on je konstrukcija koja se temelji na interesima moćnika ovog svijeta i propada onog trenutka kad se promijene okolnosti. To je mir na papiru, koji nestaje čim se iznova probudi pohlepa, sebičnost i mržnja nemirna i prazna srca.

Iskoristimo preostalo vrijeme korizme i proslavu svetkovine Uskrsa te se posvetimo izgradnji istinskog mira: ako imamo nedovršena posla s vlastitom prošlošću – završimo ga, ako postoji netko s kime nismo u dobrim odnosima – pozovimo ga natrag u svoj život, ako znamo za podjele – budimo mirotvorci... Tek takvim, slobodnim, čistim i mirnim srcem možemo Gospodina moliti da podari svoj mir svijetu te tako možemo postati oni koji ostvaruju obećanje mira.

Svojim molitvama obuhvatimo cijeli svijet, a na osobit način misionarke i misionare u DR Kongu, Haiti-ju, Ekvadoru, ali i tolikim drugim zemljama, da njihovi napori i vapaji budu znak Krista uskrsloga. „Mir vama!“ Neka taj uskrsni pozdrav postane ispovijest našeg života!

Blagoslovljen i mirom ispunjen Uskrs!

Strast za evangelizacijom – vjernikov apostolski žar

Prvi apostolat

Papa Franjo poručuje da evangelizirati nije isto što i reći: „Gle, bla-bla-bla!“ i ništa više. Postoji neka strast koja te svega obuzme: tvoj um, tvoje srce, tvoje ruke, oči... sve, čitava osoba je zahvaćena tim naviještanjem evanđelja i zato govorimo o strasti evangeliziranja. Pratimo izabrane kateheze pape Franje i pripremimo se za Jubilej misija, koji će se u sklopu velikog jubileja obilježiti 4. i 5. listopada 2025.

Draga braćo i sestre, dobar dan!
Nastavljamo naše kateheze Tema koju smo izabrali glasi: Strast za evangelizacijom, apostolski žar“ Jer evangelizirati nije isto što i reći: „Gle, bla-bla-bla!“ i ništa više. Postoji neka strast koja te svega obuzme: tvoj um, tvoje srce, tvoje ruke, oči... sve, čitava osoba je zahvaćena tim naviještanjem evanđelja i zato govorimo o strasti evangeliziranja. Nakon što smo u Isusu vidjeli uzor i učitelja navještaja, prelazimo danas na prve učenike, na ono što su učinili učenici. U Evanđelju se kaže da Isus “ustanovi dvanaesticu – koje prozva apostoli – da budu s njime i da ih šalje propovijedati” (Mk 3, 14), dvije stvari: da budu s njime i da ih šalje propovijedati. Ima jedan vid koji se

čini proturječnim: poziva ih da ostanu s njim, a i da idu propovijedati. Čovjeku bi rekao: može ili jedno ili drugo, ili ostati ili ići. Ali, ne: za Isusa nema odlaska bez ostanka i nema ostanka bez odlaska. Nije to lako shvatiti, ali je tako. Pokušajmo shvatiti na što smjera Isus kad to govori.

Prije svega, nema odlaska bez ostanka. Prije nego što šalje učenike, Krist ih – kaže se u Evanđelju – „dovodi k sebi“ (usp. Mt 10, 1). Navještaj je plod susreta s Gospodinom. Svako kršćansko djelovanje, osobito poslanje, kreće od toga. Ne uči se na nekoj akademiji, to ne! Počinje susretom s Gospodinom. Svjedočiti ga, naime, znači zračiti njime; ali, ako ne primimo njegovo svjetlo, nećemo gorjeti; ako ga ne pohodimo, donosit

ćemo same sebe a ne njega – donosim sebe, a ne njega – i sve će biti uzalud. Isusovo evanđelje može donijeti samo onaj koji je s njim. Tko nije s njim ne može donositi evanđelje. Donosit će ideje, ali ne evanđelje. Jednako tako nema ostanka bez odlaska. Nasljedovanje Krista nije intimistička datost: bez navještaja, bez služenja, bez poslanja, odnos s Isusom ne raste. Primjećujemo da Gospodin u Evanđelju šalje učenike prije nego što je dovršio njihovu pripremu: nedugo nakon što ih je pozvao, već ih šalje! To znači da je misijsko iskustvo sastavni dio kršćanske izgradnje. Imajmo, dakle, na pameti ta dva konstitutivna momenta za svakog učenika: ostati s Isusom i ići, poslani od Isusa.

Pozvavši učenike k sebi i prije nego će ih poslati, Krist im upućuje govor, poznat kao "Apostolska besjeda" – tako se naziva u Evanđelju. Nalazi se u desetom poglavlju Matejeva Evanđelja i to je poput „ustava“ navještaja. Iz tog govora, koji vam preporučujem da pročitate – to je samo kratki tekst Evanđelja – izvlačim tri vida: zašto naviještati, što naviještati i kako naviještati.

Zašto naviještati? Razlog se krije u pet Isusovih riječi, koje nam je dobro zapamtiti: "Besplatno ste primili, besplatno dajte" (r. 8). Pet riječi. Ali zašto naviještati? Zato što sam besplatno primio besplatno moram i dati. Navještaj ne polazi od nas, nego od ljepote onoga što smo dobili besplatno, bez zasluge: susret s Isusom, upoznavati ga, otkriti da smo voljeni i spašeni. To je tako velik dar da ga ne možemo zadržati za sebe, osjećamo potrebu dijeliti ga, ali na isti način, to jest besplatno. Drugim riječima: imamo dar, zato smo pozvani i mi sami biti dar; primili smo dar i naš je poziv postati darom za druge; u nama je radost što smo djeca Božja, treba je dijeliti s braćom i sestrama koji to još ne znaju! To je razlog navještaja. Ići i nositi radost onoga što smo primili.

Drugo: što, dakle, naviještati? Isus kaže: „propovijedajte: 'Približilo se kraljevstvo nebesko!'“ (r. 7). To je ono što treba reći, prije svega i u svemu: Bog je blizu. Ne zaboravite nikada to: Bog je bio uvijek blizu narodu, On sâm je to rekao narodu. Rekao je ovako: „Koji je Bog tako blizu svom narodu kao što sam ja vama?“. Blizina je jedna od najvažnijih stvari kod Boga. Tri su važne stvari: blizina, milosrđe i nježnost. Ne zaboravite to. Tko je Bog? Blizak, Nježan, Milosrdan. To je Božja stvarnost. Mi dok propovijedamo često pozivamo ljude da nešto čine, i to je u redu; ali ne zaboravimo da je glavna poruka da nam je On blizu: blizina, milosrđe i nježnost. Prihvatiti Božju ljubav teže je zato što uvijek mi želimo biti u središtu, protagonisti, skloniji smo činiti, nego pustiti da nas se oblikuje, govoriti radije nego slušati. Ali ako ono što činimo bude na prvome mjestu i

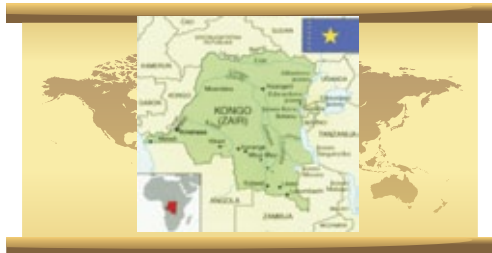
dalje ćemo mi biti protagonisti. U navješčaju se, naprotiv, mora dati prvenstvo Bogu: dati primat Bogu, na prvom mjestu Bog, te dati drugima priliku da ga prihvate, da shvate da je On blizu. A ja – iza.

Treće: kako naviještati? To je vid na kojem se Isus najviše zadržava: kako naviještati, koja je metoda, kojim se jezikom treba služiti u navješćanju. To je važno: govori nam da je način, stil bitan u svjedočenju. Svjedočenje ne uključuje samo um i govoriti nešto, izricati pojmove: to ne! Ono uključuje sve: um, srce, ruke, sve, tri jezika osobe: jezik misli, jezik osjećaja i jezik djela. Tri jezika. Ne može se evangelizirati samo umom ili samo srcem ili samo rukama. Uključuje sve. A u tom stilu važno mjesto ima svjedočenje, ono kakvo Isus želi. Kaže ovako: „Šaljem vas kao ovce među vukove“ (r. 16). Ne traži od nas da se znamo hrvati s vukovima, odnosno da se znamo služiti argumentima, uzvratiti i braniti se: to ne. Mi bismo ovako razmišljali: postanimo relevantni, brojni, ugledni i svijet će nas slušati i cijeniti. No, nije tako: šaljem vas kao ovce, kao janjce – to je važno. Ako ne želiš biti ovca, neće te Gospodin obraniti od vukova. Snalazi se kako znaš. No, ako si ovca, budi siguran da će te Gospodin braniti od vukova. Biti ponizni. On od nas traži da budemo takvi, da budemo krotki i da želimo biti nevini, spremni na žrtvu; to pravo predstavlja janje: krotkost, nevinost, predanost, nježnost. A On, Pastir, prepoznat će svoje ovce i zaštititi ih od vukova. Naprotiv, janjci u

vučjem ruhu bivaju otkriveni i rastrgani. Jedan je crkveni otac napisao: „Sve dok smo janjci, pobjeđivat ćemo. Pa i ako nas okruže brojni vukovi, uspjeh ćemo ih svladati. Ali ako postanemo vukovi, bit ćemo poraženi, jer ćemo biti lišeni pomoći pastira.

On ne pase vukove, nego janjce“ (Sv. Ivan Zlatousti, Propovijed 33 na Evanđelje po Mateju). Ako želim biti Gospodinov, moram pustiti da On bude moj pastir a On nije pastir vukova, On je pastir janjaca, krotkih, poniznih, umiljatih s Gospodinom.

Još malo o tome kako naviještati. Upada u oči da Isus, umjesto da govori što ponijeti u poslanje, kaže što ne treba ponijeti. Koji put se može vidjeti nekog vjerovjesnika, neku osobu koji se seli negdje drugdje, nekog kršćanina koji za sebe tvrdi da je apostol i da je svoj život predao Gospodinu, a vuče za sobom puno prtljage: ali to nije od Gospodina, Gospodin te oslobađa prtljage i kaže što ne treba ponijeti: „Ne stječite zlata, ni srebra, ni mjedi sebi u pojase, ni putne torbe, ni dviju haljina, ni obuće, ni štapa“ (rr. 9-10). Ne nositi ništa. Kaže da se ne oslanjamo na materijalne sigurnosti, da idemo u svijet bez svjetovnosti. Ovo je poruka koju treba prenijeti: u svijet ne idem sa stilom svijeta, ne s vrijednostima svijeta, ne sa svjetovnošću – zato što je za Crkvu pad u svjetovnost nešto najgore što je može snaći. Idem s jednostavnošću. Evo kako se naviješta: pokazivati Isusa više nego govoriti o Isusu. A kako pokazujemo Isusa? Svojim svjedočenjem. I, konačno, ići zajedno, u zajednici: Gospodin šalje sve učenike, ali nitko ne ide sam. Apostolska je Crkva potpuno misionarska i u poslanju iznova nalazi svoje jedinstvo. Dakle: ići krotki i dobri kao janjci, bez svjetovnosti i ići zajedno. To je ključ navještaja, to je ključ uspjeha evangelizacije. Prihvatimo te Isusove pozive: neka nam njegove riječi budu referentna točka.

DR KONGO
– Misionarka

Kako prikazati situaciju u Bukavuu, u DR Kongu, i pisanim riječima izraziti vlastite doživljaje, preispitivanja, strahove, molitve i nadanja? U našem gradu i njegovoj okolini mnogo je pitanja bez odgovora, mnogo interpretacija i manipulacija informacijama. Daleko od toga da bih mogla donijeti analizu razloga i uzroka nastalih ratnih sukoba, koji u istočnom dijelu Konga tinjaju tridesetak godina, a ovih su dana snažno eskalirali te našu pokrajinu, Sjeverni i Južni Kivu, ponovno zavili u plač, bol i smrt. Svima vama koji nas sa zabrinutošću pratite i snažno podupirete svojom molitvom te svakim drugim ohrabrenjem pokušat ću prenijeti tek nešto od onoga što smo mi sestre redovnice prošlog mjeseca proživljavale te kako nastavljamo živjeti.

Smrt na ulicama Gome. Dana 26. siječnja ove godine pobunjenička vojska zauzela je Gomu, glavni grad Sjevernog Kivua. Kad smo to čule, pale su sve one, ionako već oslabjele nade da se to ne će dogoditi, jer u tom dijelu, usprkos višegodišnjim nemirima i ratnim pohodima, živi se, gradi se i grad se razvija. Gledajući video snimke ulaska pobunjeničke vojske u grad, u grlu nam je zastajala svaka riječ, a svaka misao bi se okamenila. Nažalost, taj naizgled tih ulazak vojske u

Jedan drugi Bukavu

grad bio je samo privid stvarnosti. Već dan poslije, a i narednih dana u gradu su se vodile žestoke borbe, koje su nemilosrdno odnijele velik broj nevinih života – u samo tri-četiri dana borbe bilo je više od 3000 mrtvih tijela na ulicama Gome. Bio je to tjedan straha i smrti, paleži i silovanja, a milijunski grad ostao je bez struje, vode, hrane, lijekova...

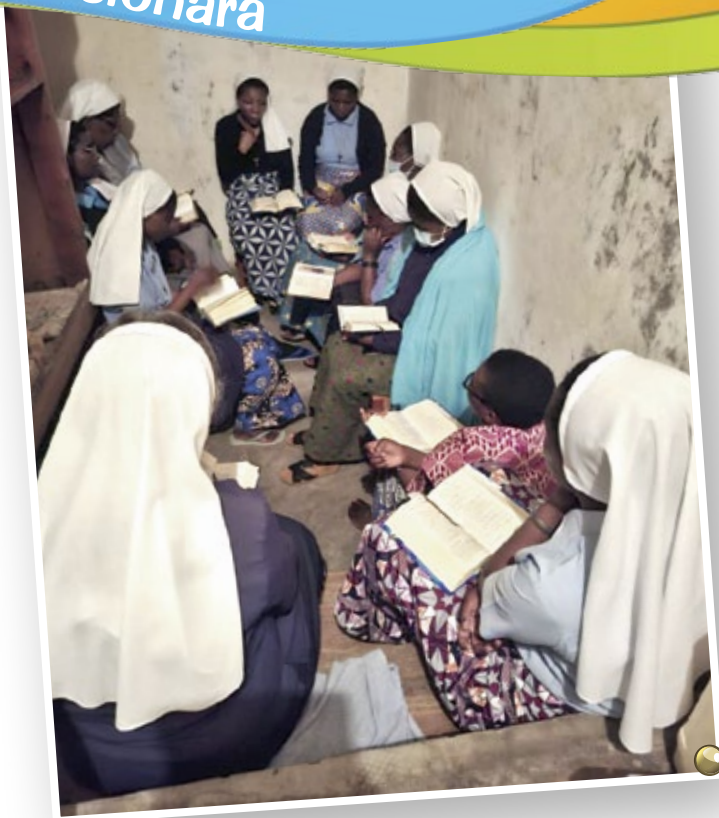
Od Gome do Bukavua. Duboko smo proživljavale svaki događaj i svaku vijest iz Gome. Čudesnu zraku utjehe i nade ulijevale su nam vijesti da su živa braća, sestre, rodbina naših sestara i osobe koje osobno poznajemo. Istodobno množila su se pitanja i rasla je bojazan u nama samima: „Ako je Goma tako lako pala u pobunjeničke ruke, što će biti s nama u Bukavuu?“ Stizale su obavijesti o pripremanju, predostrožnostima, pripremanju zaliha hrane.

Pobunjenička se vojska brzo kretala iz Gome prema Bukavuu (cestovna udaljenost je oko 200 km). Sela koja se nalaze na granici Sjevernoga i Južnog Kivua vrlo brzo bila su zaposjednuta. U još nezaposjednutim selima bila je velike koncentracija državne vojske. Međutim, ta vojska bila je oslabljena, bez čvrsta reda, bez hrane i discipline

te je kao takva nanijela mnogo zla mjesnomu stanovništvu. Brojni su mještani, da izbjegnu mučenja i silovanja, napustili svoje kuće i pobjegli u šumu. I obitelji naše sestre i kandidatkinja rodom iz tih krajeva nakon višesatna hodanja uspjele su se skloniti u šumama. Nasreću, jer su se već sljedećih dana u njihovim selima vodile borbe, nakon čega su i ta sela pala u ruke pobunjeničke vojske.

Sve je to značilo da je pobunjenička vojska bila sve bliže Bukavuu. U gradu se događala uistinu velika seoba, stvarale su se gužve u taksijima i autobusima koji su prometovali prema Bujumburi (Burundi) i Kigaliju (Ruanda). Grad se praznio. Predstavnici humanitarnih organizacija i velik broj imućnijih obitelji otputovali su. Također su i neke redovnice, posebno mlade pripravnice, napustile su grad. Njihov odlazak kod preostalih mladih pripravnica stvarao je još veći strah, a rasla je i nesigurnost te smo 6. veljače morali prekinuti rad u internovicijskoj školi.

Posljednji dan slobodnog Bukavua. Slutile smo da je samo pitanje dana i sata kad će Bukavu pasti. Moje posljednje hodanje slobodnim Bukavuum bilo je u četvrtak 13. ve-

ljače. Išla sam, kao i obično, pješice do internovicijske škole, s nakanom da u školi obavim važan posao u uredu. Mislim da ću se dugo sjećati tog hoda, pedesetak minuta u jednom smjeru. Ulica mi je bila savršeno poznata, a opet, kao da nikada prije nije bila takva. Prometni policajac zaustavio je promet i prešao ulicu samo da bi me s velikim poštovanjem pozdravio. Siromah koji je proasio uz put, djeca beskućnici, jedan stariji čovjek prilazili su mi blagohotno, s usklikom: „Sestro, i vi ste još ovdje!“ Osjećala sam da me blagoslivljaju. Rekla sam sebi: „Zbilja, potrebno je biti među ljudima, s ljudima, naša prisutnost ovim najmanjima među malenima puno znači. Ulijeva im nadu. Međutim, ubrzo nakon toga, na povratku prema kući, vojnik s vojnog vozila odmah me dugim hladnim pogledom i unio mi strah i nelagodu.

Planirala sam i dan poslije, u petak, ponovno otići u školu da dovršim započeti posao u uredu, ali igrom slučajnih okolnosti, a i zbog razborita opreza, u posljednji sam trenutak odustala. Upravo u to vrijeme pokrenulo se povlačenje državne vojske iz grada, što je stvorilo pravi kaos u prometu i nesigurnost. Naše sestre studentice s fakulteta taj su se dan u velikoj žurbi vratile kući i posvjedočile nam da je u gradu doista bilo strašno. Ljudi su bježali, prodavaonice i bolnice su se užurbano zatvarale, po ulicama je bilo puno vojske, nitko nije znao što se događa.

Bukavu okupiran. Sunce je 14. veljače 2025. godine zašlo u znak okupacije Bukavua. Zapravo, dva dana prije toga, uvidjevši da se Bukavu ne će moći obraniti te nastojeći izbjeći borbu i velike žrtve, da se ne dogodi kao u Gomi, odlučeno je da se državna vojska povuče iz grada i dopusti pobunjenicima slobodan ulazak. Potom su predstavnici gradske i regionalne vlasti napustili grad. Iz vojarnica u samom gradu te s vojnih uporišta u blizini Bukavua otpočeo je velik pokret vojske prema unutrašnjosti, preko Nyantendea, naselja koje se nalazi na izlazu iz

grada. Međutim, u svojem povlačenju oni su „pustošili“ pred sobom. I naše sestre u Nyantendeu morale su se skloniti na sigurnije mjesto, jer se njihova kuća nalazi u blizini glavne ceste. U gradu je vladalo opće bezvlade, kaotičnost, panika, beznađe... Mi u našim dvjema zajednicama u gradu trebale smo se na brzinu dogovoriti što učiniti, kako se ponašati, kamo se skloniti. Društvenim mrežama širila se vijest da će pobunjenici ući u grad istu večer, u petak 14. veljače. I bilo je tako. „Došetali“ su malo nakon 17 sati, ali ne u veliku broju. Nastala je mrkla tišina i zavladao je strah. Strepili smo što će sada biti s nama. Subota je započela uza zvukove pucnjave. Nitko se nije usuđivao proviriti van. U zajednici smo organizirale klanjanje pred Presvetima Oltarskim Sakramentom, službu riječi i pričest. Naša zaštita je molitva! Osjećale smo da se naša molitva sjedinjavala s nebrojenim molitvama sestara cijele naše družbe, molitvama nama dragih ljudi, znanih i nezvanih iz cijele Hrvatske i svijeta. I molitva nas je sačuvala!

Poslijepodne i cijelu noć je bilo strašno, neprekidno se čula pucnjava, i to sasvim blizu. U kući smo se sve sklonile u jednu malu prostoriju, koja nam se činila najsigurnija. To je postala naša kapelica, a nekima i spavaonica. Isto tako učinile su i sestre u zajednici u Muhungu – na okupu u maloj prostoriji bile su i redovnice i kandidatkinje. Nitko nije znao tko puca, tko se bori i protiv koga. Na radiju nije bilo nikakve službene obavijesti niti bilo kakva pojašnjenja situacije. Jedino su na mrežama kružile snimke velikih krađa iz spremišta hrane i pića. U nedjeljno jutro proširila se lažna vijest o povratku državne vojske u grad. No ubrzo su počele stizati snimke masovna ulaska pobunjeničke vojske u grad. Sve je to izazivalo veliku zbunjenost i nejasnoću o kojoj se vojsci, zapravo, radi.

U deset sati na glavnome gradskom trgu bilo je mnoštvo vojnika. Sami su se predstavili rekavši da su nas došli osloboditi od režima iz

Kinshase. Zvuci pucnjave na trenutak su stali. No ubrzo je u gradu počelo „čišćenje“ onih koji su posjedovali oružje, vojničku uniformu ili takvo što. Bez suda, bez bilo kakva objašnjenja i pitanja za godine nastradala su i poneka djeca i mladi. Ljudi su ostali uglavnom zatvoreni u svojim kućama. Prva osoba koja je došla na naša vrata tog poslijepodneva bio je naš susjed, tražeći malo hrane. On i njegova supruga, kao i većina naših sugrađana, nisu imali gotovo nikakve zalihe hrane, jer živi se dan po dan, i to od prodaje sitnica, a sada više nema kupaca.

Nedjelja poslijepodne i noć prošli su u strahu. U ponedjeljak mrtva tišina. Sablasno! Nikakvih znakova života. U utorak smo u našoj kapeli prvi put slavili svetu misu. Bilo je to svečano slavlje. Imale smo osjećaj da ponovno započinjemo živjeti.

Život u Bukavuu pod okupacijom. Shvatili smo da smo pod okupacijom. Država u državi. Nova uprava, odnosno nova vojska počela je provoditi svoje zakone, uglavnom restriktivnim mjerama, rješavanjem problema batinanjem na javnim mjestima i tome slično. Pristizale su razne informacije o „kodu ponašanja“, što je kod ljudi stvaralo dodatnu paniku. Teško je bilo razlučiti što su stvarne, a što lažne informacije. Najavljeno je obvezno kolektivno čišćenje grada, pod strogim mjerama u slučaju neizvršenja. Mladi su tu radnu aktivnost iskoristili da se malo i razvesele. Iako poraženi, htjeli su pokazati da im nitko ne smije oduzeti dostojanstvo i pravo na radost.

Nedjelja je u župama bila veoma živa. Crkve su bile pune vjernika, koji su svim srcem slavili Boga. Kao da su svi shvatili da jedino Bog ostaje i da nema druge pomoći doli njegove! Tog poslijepodneva prvi smo put posle u posjet našim sestrama u drugoj zajednici, u gradskoj četvrti Muhunguu. Bez ikakva dogovora i najave i one su krenule u posjet nama. U tom susretu našoj radosti nije bilo kraja, da smo žive i da možemo biti zajedno!

Međutim, s povlačenjem državne vojske iz Bukavua nesigurnost se proširila na obližnja sela i na unutrašnjost pokrajine. Zbog toga su i naše sestre u Luhwinji (udaljenost je oko 90 km od Bukavua) bile primorane potražiti sigurno sklonište zbog jednodnevne pucnjave u njihovu naselju. Ratni pohod nastavio se prema Uviri, gdje su uslijedile jake borbe, ostavljajući za sobom velik broj žrtava.

Aktivnosti u našem gradu su se zaustavile. Jedina aktivnost bile su svakodnevne mise u župnim crkvama, a djelomično je radila gradska tržnica i pokoja trgovina. S vremenom se nova vlast prestrukturirala i naredila otvaranje škola i nastavak školskih aktivnosti od 24. veljače, ali djeca iz straha nisu išla u školu, posebno dječaci, zbog straha od prisilna unovačivanja. Dan-dva prošla bi u miru i ponadali bismo se da će započeti normalno stanje, no stalno bi se pojavio novi sukob, nove žrtve, ponovna nesigurnost.

U ponedjeljak 24. veljače osobno sam prohodala novim Bukavuom do internovicijske škole, da bismo mogli procijeniti mogućnost njezina ponovnog otvaranja. Grad se doimao mirnim, a istodobno ga je prožimala nelagoda i strah. Ponovno sam susretala ljude koji su mi se obraćali riječima: „Sestro, vi niste otišli iz grada!“ Prisutnost velika broja vojnika u središnjim gradskim četvrtima ponovno nas je zastrašila i zabrinula te smo odlučili da još ne ćemo početi s nastavnim programom. Čekamo bolje dane...

Misleći na katastrofalnu situaciju u Sjevernom Kivuu, osobito u Gomi, s velikim brojem žrtava nevinih ljudi, te u gradu Uviri, na krajnjem jugu Južnog Kivua, mogli bismo reći da je Bukavu očuvan od velika broja žrtava, sve dok 27. veljače nisu eksplodirale dvije bombe na glavnome gradskom trgu za vrijeme velika skupa novih upravitelja grada s narodom. Poginulo je sedamnaest ljudi, a ranjeno ih je sedamdesetak. K tomu svakodnevno slušamo strašne vijesti o ubojstvima, krađama i vojnim obračunima. I svakog dana brojimo nove žrtve. Ljudski život je postao kao život bez ikakve vrijednosti.

Kako organizirati život? Škole su djelomično otvorene, ali djeca iz straha ne idu na nastavu, fakulteti još ne rade, banke su još uvijek zatvorene, proglašena je nova gradska i regionalna uprava. Na graničnim prijelazima i u državnim uredima, koji su započeli s radom, velik je broj stranih državljana. Ljudi ne izlaze na cestu u vlastitom automobilu iz straha da im ne bi bio oduzet.

Dana 10. ožujka započeo je nov radni tjedan, u znaku pokušaja organiziranja nastave u školama, na fakultetima i u internovicijskoj školi. Po danu se u gradu osjeća malo više mira, ali svaka noć broji nove žrtve. Velike borbe počele su se voditi u obližnjim naseljima i u unutrašnjosti pokrajine.

Tapkajući, polako organiziramo život. Kako će naša pokrajina ubuduće funkcionirati, ne znamo. Znamo da moramo živjeti ovaj život kakav jest i dijeliti patnju s ljudima upravo u ovim konkretnim okolnostima. Znamo da je i sada, osobito sada, važno svjedočiti Krista i nadu, koja nas ne će iznevjeriti. Prisutnost redovnica ljudima puno znači. Mnogi osobito ovih dana dolaze na vrata naših kuća tražeći pomoć u hrani. Ljudi teško preživljavaju.

Bogu hvala i veliko hvala svim dobročiniteljima koji nam stalno pomažu, zahvaljujući čemu imamo najosnovnije za sebe i možemo pomagati drugima, iako to nikomu nije dovoljno, ali vjerujemo da Isus i danas blagoslivlja i umnaža onih pet kruhova i one dvije ribice!

EKVADOR

– S. Klementina Banožić

Korizma u jubilejskoj godini

Deset sati navečer, Čista srijeda. Završili smo pepeljenje u crkvi i čujem krikove. Ubili su Jefersona!

Uslijedio je trenutak tišine, da razjasnim glasove i razlučim što se događa. U susjednoj ulici ubijen je dečko od 19 godina. Vraćam se k sebi. Ta to nije novost. Svagdanji kruh u našoj ekvadorskoj realnosti. Ekonomska, politička, socijalna kriza uzrokuje opasnost života, neprilike svake vrste na ulici, u autobusima i na svim mjestima.

Svaki je prikriven drugom odjećom, a svi su plod razdora, osvete, nereda osobnih i društvenih. Zovu se krađe, ucijene, pljačka, droga, otmice, organizirana nasilja, smrt, a da ne govorimo o nemoralu. Izlazi se na ulicu sa strahom i opasnošću, traži se način kako se vratiti živ i normalan kući. S druge strane totalni klimatski poremećaji...

Tek smo završili s redukcijom struje i vode, a u roku od nekoliko dana došle su poplave, odroni, mnoštvo obitelji je na ulici. Zemlja je pod vojnom upravom. Vojska upravlja, vojska ubija.

Pitam se, Gospodine, tko stvara sav taj nered u čovjeku, razdor u obiteljima, ratove među narodima i organizira zlo čovječanstava. Sve suprotno od evanđelja, Isusa i njegova plana spasenja, kraljevstva Božjega. Kažem: „Bože, pa korizma je vrijeme da se osmisle patnje ovog naroda. Ne smijemo dopustiti da nas obeshrabre ti izazovi! Ta ti si s nama, ti si prolio svoju Krv za sve nas. Tvoja su djeca zlostavljena i ubijeni, i ubojice i žrtve!“

Dodoše mi na pamet rijeci s Isusova krštenja na Jordanu: „Ovo je moj Sin ljubljani...“ (Mk 1, 11) Luka nastavlja: „Isus, pun Duha Svetoga, ode u pustinju, gdje bijaše napastovan.“ (Lk 4, 1 – 2) Stvaratelj zla i uzrok svih razdora i nereda je Đavao.

Prema pashalnom trodnevlju

ZAMBIJA
– Don Boris Dabo

Povukosmo se na dan samoće da započnemo svoju korizmu. Pustinja, samoća, mjesto i prostor susreta s Bogom, ali u isto vrijeme udaljenost od Boga, praznina, trka za moći, bogatstvom i užitkom. Isuse, kako je teško razumjeti i prihvatiti put evanđelja! „Ne dopustite da vas obeshrabre izazovi“, kaže nam papa Franjo. Radujmo se u nevoljama, jer nevolje donose ustrajnost, ustrajnost budi nadu, a „nada ne vodi do razočaranja“ (Rim 5, 5). Svaki nam je izazov prigoda da razlučimo svoju vjernost Isusu te da osmislimo način kako se suočiti s poteškoćama, progonstvima, strastima i slabostima. Podimo stoga u jubilejskoj godini zajedno putem vjere, nade i solidarnosti prema uskrsnuću! Radujmo se u nevoljama, jer nevolje donose ustrajnost, a ustrajnost budi nadu!

Uz moto „hodočasnici nade“ krenusmo u korizmene aktivnosti, tražeći put u zajedništvu prema izvoru života i nade, idući u nov život u Isusu, pokušavajući otkriti najdublje otajstvo evanđelja. „Ljubite i svoje neprijatelje.“ (Mt 5, 43 – 44) S ekipom laika obiteljskog pastoralna, vjeroučiteljima i raznim pastoralnim skupinama pokrenuli smo radionice, pokornička slavlja i karitativne djelatnosti, nastojeći

približiti Božje milosrđe i praštanje, posebno obiteljima koje tuguju zbog nasilne smrti svoje djece i članova obitelji, kao i izbjeglicama, koji traže pravdu i mir u tuđini, u nepoznatome.

Poziv jubilejske godine i vrijeme korizme upućuje nas na molitvu, opraštanje, ozdravljanje nutarnje boli i rana, građenje mostova, rušenje nesloge, isključivosti, nepravde i svega što nam onemogućuje ustrajati i ostati u Isusu, dajući se njegove ljudskosti, kontemplirati njegovo božanstvo.

Dakle, budimo nadu, jer nada ne vodi do razočaranja! Samo tako možemo biti znak spasenja i proročki glas koji vodi do pobjede nad zlom i donosi mir i pravdu u svijetu. Neka nas prati Božja dobrota i njegovo milosrđe sve do uskrsa!

Sretan vam Uskrs!

Sestre službenice milosrđa
iz Ekvadora

I ove godine sprema se godišnje hodočašće za Pasku (Uskrs). Gotovo svi iz Crkve koji su sposobni krenut će na višednevno putovanje pješke, naravno, u središte Nashangu, gdje će provesti kampirajući uskrsno trodnevlje. Svi imaju stići na Veliku srijedu, da bi bili dovoljno odmorni i spremni za misu Gospodnje večere na Veliki četvrtak. Oni ga posebno pamte po misi pranja nogu.

Prošle je godine to godišnje hodočašće – koje podsjeća na godišnja hodočašća u Jeruzalem, a koja je nekada i Gospodin Isus obavljao, najprije sa svojim roditeljima – bilo u novo središte Mwanzi. Tako je župno vijeće odlučilo da bude u tom centru, gdje do prije nekoliko godina nije bilo Crkve – ni zgrade ni vjernika. Zajednica je to koja je nastala propovijedanjem okolnih vjernika. Htje-

iz života naših misionara

li su da se nova zajednica ojača prisutnošću mnogih istomišljenika ili istoslavljenika. To je, kako oni vide, značajan način utvrđivanja novih vjernika, evangelizacija primjerom. Prošla godina bila je početak gladnih godina ovdje, kao i u cijeloj Zambiji, a i šire. Nije bilo kiše za prošlogodišnji urod i nije bilo hrane ni kod kuće, a kamoli još za doniranje za takvu zgodu – da se nahrani nekoliko stotina ljudi tijekom nekoliko dana. Tad su, jasno, sve oči bile uprte u *fathera* i njegove prijatelje, da bi se spasila situacija i hodočašće se održalo. A *father* je, kao i obično, bojažljivo, da se ne bi stvorila navika, našao „tamo negdje“ kojeg sretnika koji je sretno darovao dovoljan broj vreća kukuruznog brašna i još pridodao ulja, da im hrana bude ukusnija. Naravno, *father* je uvijek tu da priskoči u pomoć. *Father* to uvijek rado čini, no obično s malo suzdržanosti, jer ne želi stvoriti naviku ovisnosti o pomoći izvana. Tako se nadam da ne će i ove godine *father* morati priskakati u pomoć. Ove je godine urod bolji i čujem od najavljiivača u crkvi da svaka crkvena zajednica ima donirati vreću i pol kukuruza. To će onda biti dosta. Tješim se da je i Učitelj znao nahraniti mnoštvo i da se nije bojaio stvoriti ovisnike, iako su ga oni opet tražili, no on im je vješto izmaknuo, *ha-ha*. („Tražite me jer ste jeli kruha, a ne zbog onoga većega što vam imam dati.“) Eto, to su neke od bojazni nas misionara, koji bi svim srcem željeli

nahraniti gladne, ali u isto vrijeme ne želimo dati krivu poruku, stvarati naviku ovisnosti, a povrh toga da se shvati da je taj „kruh“ ono glavno što misionar ima ponuditi te da se radije shvati da ne živi čovjek samo o kruhu, iako mu treba i tog kruha. Recimo da je Isus nahranio gladne u situaciji kad nije bilo drugog rješenja, i to ne zauvijek, nego se sakrio kad su pomislili da će to postati redovito. To su trajne dileme misionara u siromašnoj zemlji među siromašnim ljudima. Dakle, sjećam se da je prošle godine u Velikom tjednu bilo veliko kretanje sa svih strana misije. Uglavnom su svi išli pješke prema Mwanziju, iako su se djeca i nemoćni ukricali na zaprežna vozila na volovsku vuču (kocikala). No, baš za nevolju, tih je dana izbila zarazna bolest za goveda i nisu se mogla kretati zbog bolesti. Oni koji su planirali putovati isključivo tim domaćim vozilima morali su ili odustati ili krenuti pješice. Na Veliki četvrtak ujutro stigao je i *father*, autom natovarenim brašnom i opremom za šatorovanje. Još su uskočili ministranti i nemoćni. Kad smo stigli, našli smo mnoštvo koje se raširilo na prostoru oko nove kapele s limenim krovom. Svi su požurili pozdraviti *fathera* i za-

pjevati mu pjesmu dobrodošlice. Tad je *fatherova* ekipa podigla šator, odmah do kolibe podignute *fatheru*, koja će mu u to vrijeme služiti kao „ured“ ili soba za razgovor. Uskrsno trodnevlje počinje večeras misom pranja nogu, kako to oni vole reći. *Father* će u šatoru, kao zaštiti od moguće kiše, provesti tri dana pashalnog misterija. Eto, tako je bilo prošle godine, pa slično očekujemo i ove na drugoj destinaciji, u Nashanguu. Zanimljivo je da je narod zadržao i još ojačao običaj uskrsnog hodočašćenja koji su uveli prvi misionari ovdje prije trideset-četdeset godina i da je to hodočašće za *Paseku* zadržalo identitet katoličkih vjernika usprkos tomu što svećenici nisu uglavnom bili s njima, jer ih nije bilo. To me podsjeća na procesije Velikog petka koje se u mnogih krajevima domovine Hrvatske održavaju i ne umanjuju usprkos svih tamošnjih nedaća i kriza Crkve i vjere. Znam iz djetinjstva kako je to bilo onda, a znam da je i sada. A dobro su poznate i procesije za *križem* na našim otocima. Molimo da trpeći i uskrsli Gospodin ojača snagu naše pripadnosti njemu i u križu i u uskrsnuću.

Sretna *Paseka* svim prijateljima misija!

Razgovor s fra Ivanom Gavranom, članom Franjevačkog samostana Malebrače u Dubrovniku, savjetnikom i duhovnikom zaklade „INFINITO +1“ Hrvatska te bivšim misionarom za Hrvate i njihove potomke u Argentini.

? Dragi fra Ivane, imate pune ruke posla i najbolje je da se sami predstavite! Tko je fra Ivan Gavran i što sve radi?

! Ja sam franjevac Provincije sv. Jeronima iz Zadra, trenutačno na službi u samostanu u Dubrovniku. U tom sam samostanu bio student (filozofije) prije 50 godina, a sad sam u njemu de familia. Poznat je to samostan, u kojem su franjevci doista ostavili značajan trag na polju duhovnosti, liturgije, znanosti i kulture. U njemu se nalazi najstarija ljekarna u ovom dijelu Europe, koja bez prekida djeluje od 1317. godine. I zbog bogatstva umjetnina koje samostan čuva mnogi turisti dolaze nam u posjet.

? Pripadate crkvenomu redu koji je osnovao sv. Franjo iz Asiza (1181. – 1226.). Koja je posebnost vaše zajednice?

! Franjevci, sinovi sv. Franje Asiškoga, bili su čuvari vjere u našem hrvatskom narodu i ostavili su nemjerljiv trag u povijesti. Zahvaljujući njima katolička vjera i danas živi u našem narodu. Jedan moj kolega, bivši provincijal, veli da su franjevci u hrvatskom narodu „predziđe kršćan-

stva“, jer od nas pa sve do dalekog Japana na istok više nema katolika. To se na poseban način ima zahvaliti upravo djelovanju franjevacu.

? Sv. Franjo Asiški bio je odvažan i ponizan misionar, radikal, te je radi svoje ljubavi prema Kristu „živo evanđelje“ i nadahnuće mnogima. Koja je najveća pouka koju bismo svi od njega trebali naučiti i onda ju živjeti?

! Franjina karizma očituje se u jednostavnosti, skromnosti, poniznosti duha, neposjedovanju materijalnih stvari, u potpunu predanju u volju Očevu, što je i danas velik izazov mnogim tražiteljima smisla vlastitog života.

? Vaša zajednica ne djeluje samo u Hrvatskoj, nego i kao dušobrižnici među Hrvatima u Argentini, a jedan vaš brat je misionar u Kongu. Možete li nam reći u kojem dijelu svijeta imate najviše novih zvanja, gdje ste najbrojniji?

! Da, naša zajednica je prije gotovo stotinu godina poslala prvoga svojeg člana u misijsko djelovanje u daleku Argentinu, među naše iseljenike, a na zahtjev Argentinske biskupske konferencije. Njega su sli-

jedila i druga braća, tako da je u jednom trenutku u Argentini djelovalo 15-ak naše subraće. Ukupno je dvadeset naših fratara misijski djelovalo u toj zemlji. Uskoro ćemo komemorirati 100. obljetnicu dolaska prvoga našeg fratra u Argentinu. Trenutačno je ondje samo jedan naš član, posvećen brizi za naše iseljenike, jer nemamo više dovoljno zvanja. Ali imamo jednog pripravnika iz Argentine za našu zajednicu. Zajednicu, koja, nažalost, zbog nedostatka zvanja, uskoro prestaje biti provincija, te se svodi na razinu ovisne kustodije.

Ali u Kongu već više od 50 godina djeluje naš misionar fra Ilija Barišić, kojega poznaju mnogi naši vjernici, a nemalen je broj i onih koji ga podržavaju molitvama i materijalnom potporom.

? Vi ste nekoliko godina proveli u Argentini. Koliko vas je to iskustvo promijenilo?

! Tako je, ja sam osam-devet godina proveo u Argentini među našim iseljenicima i njihovim potomcima. Bila je to lijepo iskustvo, jer naša iseljena zajednica u Argentini osjeća i voli svoju domovinu, a hrvatski im svećenik doista učvršćuje most

s korijenima. Nešto se naših potomaka nakon Domovinskog rata doselilo iz Argentine, a među njima je i voditeljica španjolske filmske produkcije „Infinito +1“ za Hrvatsku, čiji sam i ja član.

? **Koliko su misije važne za svijet i društvo u kojem živimo i kako probuditi misijski žar među ljudima?**

! Misionarski poziv jedan je od temeljnih sadržaja poslanja Crkve. Bio i ostao! Naša Crkva za to je uvijek imala sluha, nekada za daleke prekooceanske zemlje, a danas za europske zemlje, u koje odlaze raditi naši iseljenici. Djelovao sam i sam jedno vrijeme u Njemačkoj, u jednoj našoj hrvatskoj katoličkoj zajednici, pa imam i na tom polju pozitivno iskustvo. Za europske zemlje nije teško pronaći svećenike, ali puno je teže kad je riječ o udaljenim kontinentima.

? **Član ste i volonter zaklade INFINITO +1 koja slijedi misiju Isusa krista koji je rekao: „Idite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje.“ Predstavite nam što je to INFINITO +1?**

! „INFINITO +1“ španjolska je filmska produkcijska kuća, koju je utemeljio i vodi obraćen novinar i redatelj Juan Manuel Cotel, a koja se bavi volonterskim snimanjem i distribucijom igranih i dokumentarnih filmova katoličkog sadržaja. Našoj hrvatskoj publici već su poznati filmski uradci Najveći dar, Marijina zemlja i Proslavimo blagdan u miru, kao i serije Katekvizam i Zarazni. Nedavno je u Hrvatskoj i BiH predstavljan i dokumentarni film Slobodni, koji se upravo u ovome korizmenom vremenu prikazuje u različitim kino dvoranama.

? **Našoj publici već su poznati upečatljivi dokumentarno-igrani evangelizacijski filmovi produkcijske kuće „Infinito +1“ i redatelja Juana Manuela Cotela: Najveći dar, Marijina zemlja, glazbena komedija Proslavimo blagdan u miru i katehetske televizijske serije Katekvizam i Zarazni. A prije mjesec dana predstavljen je i dokumentarni film Slobodni. O čemu je riječ?**

! Tijekom nedavne pandemije redovnici i redovnice iz Španjolske koji žive u tzv. zatvorenim, klauzurnim samostanima nisu mogli prodavati svoje proizvode od kojih žive, pa je jedna skupina volontera organizirala prikupljanje pomoći za njih. Među tim volonterima našao se i redatelj Santos Blanco, koji je poželio kamerama ući u takve samostane i razgovarati s njihovim stanovnicima i priču pretočiti u dokumentarni film te ga podijeliti s gledateljima. I tako je nastao dokumentarni film Slobodni (naslov je simboličan, jer u takve samostane ulaze i u njima žive osobe koje su to zvanje izabrale i prihvale u potpunoj slobodi djece Božje, da bi nalazile smisao života, učvrstile svoju vjeru, bile „svjetionici“ današnjemu svijetu, kako ih je nazvao Papa). Dakle, priča je to o životu i radu stvarnih i zdravih osoba današnjeg vremena iz dvanaest španjolskih samostana, koji iza zatvorenih vrata otvaraju vrata cijelomu svijetu da se osvjedoče o njihovom životnim pričama, životu i radu u molitvi, vjeri, nedaćama i radostima.

? **Sve češće čujemo da u svijetu postaje vidljiv problem nedostatka duhovnih zvanja. Je li taj problem vidljiv i u vašem redu i može li se taj problem otkloniti u budućnosti?**

! Bečki psihijatar V. E. Frankl, utemeljitelj logoterapije, ustvrdio je da naš svijet živi u veli-

koj egzistencijalnoj praznini te da boluje od neuroze izazvane tom prazninom, koju je on nazvao noogena neuroza. Mnogi ljudi današnjice nemaju i ne vide smisao svojeg života i žive u toj neurozi. On drži da svaki čovjek može, ako želi, pronaći smisao svojeg života, kao što ga je i on sam pronašao preživljujući strahote nacističkog logora u Auschwitzu. Većina njegovih kolega podlegla je pod težinom logorskog života, a on je preživio jer je imao smisao; želio je preživjeti taj pakao da bi opet susreo drage članove svoje obitelji, koji su kao i on, bili progonjeni. Očit je to primjer što sve može žarka vjera u smislenost života.

I današnji čovjek doista traži osmišljene svojeg života. Mnogi, nažalost, na krivim područjima. A ti redovnici i redovnice iz filma Slobodni svjedoče svojim primjerom, kao i sam Frankl, da je to doista moguće. Stoga je film postigao veliku gledanost kod publike. U Španjolskoj je dospio na šesto mjesto u zadnjih 20 godina. Odnedavno ga je moguće vidjeti i u kino dvoranama diljem naše domovine. Publika ga je odlično prihvatila i sami gledatelji šire o njemu istinu, tako da se svakim danom javlja sve veći broj kino dvorana koje ga žele prikazati. Za to je dovoljno pokazati interes publike i pozvati ga u svoje mjesto.

? **„INFINITO +1“ ima moto „neka nitko nikada ne bude sam“. Je li to moguće ostvariti u današnjem ubrzanome i bučnom svijetu?**

! Točno je da u današnjem zapadnom svijetu na djelu velika suša novih duhovnih zvanja. To nije slučaj sa zvanjima u Africi, zahvaljujući kojima raste broj duhovnih zvanja i kršćana u svijetu (prema nekim crkvenim statistikama). Film nam daje za pravo nadati se da će se tzv. efekt „paradoks bumbara“ (misao argentinskog psihijatra J. Bucaya) ostvariti i na Zapadu kad je riječ o novim duhovnim zvanjima. Naime, Bucay govori da taj insekt, bumbar, prema svojoj težini, veličini krila i aerodinamičnoj strukturi ne bi mogao letjeti, ali on, ipak, leti. Puno je toga

nepredvidivoga u ljudskom životu. Nekad je, npr., u cijeloj Hercegovini bilo samo nekoliko fratarara. A danas? Relativno je lako predvidjeti događaje u svijetu fizičkih predmeta, jer su nam poznati uzroci i posljedice. Međutim, u svijetu živoga možemo se samo nadati i očekivati ispunjenje svojih želja. Ponovan je procvat novih duhovnih zvanja moguć jer Bog nikada ne prestaje pozivati u svoju službu i na to nas neprestano potiče. Ali ništa ne poduzima bez našeg sudjelovanja, naše suradnje. Jasno to svjedoče osobne priče iz filma.

Naš svijet doista je ubrzan i bučan. Zaustaviti se, stati, promisliti žele mnogi, ali ne uspijevaju. Zato mnogima izmiče istina, smisao života. Ja sam naučio da svaki osobni rast teži tomu da nikada ne odustanemo od traženja istine, da slušamo bez vlastite interpretacije, da odbacujemo unaprijed stvorena mišljenja i očekivanja, koja se često temelje na nedostatnim podacima i predrasudama. U tom smislu svaki susret s drugim, njegovo svjedočanstvo, može biti neponovljivo iskustvo, što jasno svjedoče redovnice i redovnici zatvorenih samostana.

? **Koji je vaš omiljeni film i zašto? Ima li koji film koji biste**

preporučili osobi koja se udaljila od Boga i

! Crkve?

Film *Slobodni* doista je poticajan za sve kršćane, za duhovna zvanja, za svakog čovjeka, koji želi pronalaziti odgovore na egzistencijalna pitanja života i današnjeg svijeta. Njega preporučam svima.

? **Kolika je važnost molitve za naš život i rast u vjeri te koja je vaša omiljena molitva?**

! Bez molitve nema života u vjeri. Ona je naša konstantna poveznica s Bogom i s bližnjima. Njoj treba ostati vjeran čak i onda kada u tome sasvim ne uspijevamo. Molitva časoslova nama je redovnicima bitna, a postoji i prilagođen časoslov za vjernike laike.

? **Koji je vaš omiljeni biblijski citat i zašto?**

! Moj je dragi biblijski citat: „Ne budite zabrinuti ni za što, nego u svemu – molitvom i prošnjom, sa zahvaljivanjem – očitujte svoje molbe Bogu.“ (Fil 4, 6) Stavio sam ga kao moto na sličicu uspomene za svoju zlatnu misu, koju slavim ove godine.

? **Koji vam je svetac poticaj i uzor ljubavi prema Bogu i čovjeku?**

! Svakako sv. Franjo Asiški, u čijem sam redu proveo svoj ljudski i redovnički život.

? **Koja bi bila vaša poruka čitateljima Radosne vijesti i što biste nam stavili na srce kao poticaj za razmišljanje i djelovanje?**

! Uza sv. Franju, draga mi je suvremena svetica Majka Terezija, koja je jednom zgodom rekla: „Moja je misija učiniti više za one koji imaju manje.“ Može to biti poruka našim čitateljima, kao i svakoj osobi koja gleda film *Slobodni* i osjeti istu potrebu – činiti više za one koji imaju manje. Na duhovnom putu svatko napreduje vlastitim ritmom i vlastitim tempom.

Molimo se da uporaba novih tehnologija ne zamijeni ljudske odnose, da poštuje dostojanstvo osobe i da nam pomogne u suočavanju s krizama našeg vremena.

 Piše o. Vatroslav Halambek, SJ

Ma li koga tko bi mogao zani-
kati golem napredak tehnologi-
je i umjetne inteligencije, što bi
sve trebalo biti na službu čovjeku?
No je li to baš uvijek tako, pitao
se i papa Franjo u poruci za Dan
mira prošle godine. Sve bi stvari
koje čojek svojim sposobnostima
usavršuje imale služiti sve većemu
očovječenju svih ljudi, a ne da bi se
one iskorištavale protiv bilo kojeg
čovjeka. Sveti Otac hvali izvanredna
dostignuća znanosti i tehnologije,
zahvaljujući kojima su ispravljena
bezbrojna zla koja su pogodila
ljudski život i prouzročila veliku
patnju. Istodobno, takav tehničko-
znanstveni napredak stavlja u ruke
čovjeka golem niz mogućnosti, a
neke – upozorava Papa – mogu biti
opasnost za preživljavanje, kao i za
naš zajednički dom.

Sloboda i miran suživot ugrože-
ni su kad se ljudi prepuste iskušenju
sebičnosti, osobnog interesa, želje za
profitom i žeđi za moći, ističe Papa
u poruci u kojoj potiče institucije na

informiranje o uporabi oblika umjet-
ne inteligencije. Potrebno je, prema
njegovim riječima, kod korisnika
svih dobnih skupina, a posebice kod
mladih, razviti sposobnost razluči-
vanja u uporabi podataka i sadržaja
prikupljenih na internetu ili koje pro-
izvode sustavi umjetne inteligencije.
Škole, sveučilišta i znanstvene usta-
nove pozvani su pomoći učenicima
i studentima, kao i stručnjacima,
prihvatiti društvene i etičke vidike
razvoja i uporabe tehnologije, ističe
papa Franjo te zaključuje: „Neka brz
razvoj oblika umjetne inteligencije
ne poveća već ionako previše nejed-
nakosti i nepravda koje su prisutne
u svijetu, nego pridonese okončanju
ratova i sukoba i ublažavanju brojnih
oblika patnje koji pogađaju ljudsku
obitelj.“

Slično je papa Franjo govorio i
članovima Papinske akademije za
život kad je, među ostalim, ista-
knuo: „Valja voditi računa o ljudskoj
ograničenosti i ranjivosti, pa je na
znanstvenicima golem zadatak da

odgovorno obavljaju svoje zadatke,
upriličujući se Bogu stvoritelju, koji
se iskazao tolikom brigom za sve
nas kad nam je dao na raspolaga-
nje tako raznolik svijet, pa i među
ljudima, da bismo se svi međusob-
no obogaćivali.“ Tako umjetna in-
teligencija ili „strojevi koji govore“,
kako ih je Papa nazvao, nikada ne
mogu biti ispunjeni duhom, pa se
tehnološki napredak treba odvijati
na način da se spriječi uništenje
onoga što je ljudsko. Pritom je papa
Franjo istaknuo da je glavna zada-
ća antropologa razviti kulturu koja
je, integrirajući resurse znanosti
i tehnologije, sposobna priznati i
promicati ljudsko biće u njegovoj
neumanjivoj specifičnosti. Samo
ljudska bića, dodao je, mogu uočiti
i pretvoriti te empatijske razmjene u
pozitivne i korisne odnose s drugi-
ma, uz pomoć Božje milosti.

Imamo dovoljno razloga i moti-
va da se pridružimo Papinoj želji i
molitvi da sav napredak može služi-
ti sve većemu očovječenju ljudi.

Godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj

Godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela u Hrvatskoj održana je od 10. do 12. ožujka u Zagrebu, a okupila je biskupijske i nadbiskupijske ravnatelje PMD-a u Hrvatskoj.

U ponedjeljak 10. ožujka, večernjom svetom misom u kapeli Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu započela je godišnja skupština, a svetu misu predvodio je predsjednik Vijeća za misije Hrvatske biskupske konferencije mons. Ivan Štironja, porečki i pulski biskup. Okupljeni oko Božjeg stola, slušali smo Božju riječ i Bogu preporučili svoj rad te molili za naše misionare i misionarke, kao i za sve prijatelje misija. U propovijedi je biskup Štironja istaknuo poziv: „Sveti budite!“ Okupljene sudionike pozvao je da rastu u svetosti, po uzoru na Krista, koji je pokazao put do svetosti. Istaknuo je da je postati svet proces koji se ne događa tijekom noći, ali je to i uvjet da se učini spasenjsko djelo Crkve. Osim toga, ako nemamo svetosti, pitanje je što možemo dati drugomu. Stoga je važno imati žar za svetost i dati sebe, jer do svetosti se može doći samo žrtvom. Biskup Štironja postavio je pitanje gdje sve možemo prepoznati Krista i podsjetio na istinu: „Što god učiniste jednomu od ove moje najmanje braće, meni učiniste.“ (Mt 25, 40)

U utorak 11. ožujka molitvom je započeo radni dio godišnje skupštine, a nastavljen je pozdravima ravnatelja Papinskih misijskih djela u Zagrebačkoj nadbiskupiji preč. Matije Pa-

vlakovića, nacionalne ravnateljice PMD-a u Republici Hrvatskoj s. Ivane Margarin, predsjednika Vijeća za misije HBK-a mons. Ivana Štironje, nacionalnog ravnatelja Papinskih misijskih djela u Bosni i Hercegovini mons. Luke Tunjića i zagrebačkog nadbiskupa mons. Dražena Kutleša. Nakon uvodnih pozdrava uslijedilo je godišnje izvješće o radu Nacionalne uprave PMD-a u RH za 2024., koje je iznijela s. Margarin, kao i rasprava o izvješću.

S. Ivana Margarin istaknula je da se „misijski pastoral u našoj zemlji budi i raste, ali najviše ovisi i o aktivnostima župnika“. Dodala je da postoje vrlo aktivne župe i misijske skupine, kao i zajednice koje nisu prvotno misijske, ali djeluju u misijskom pastoralu.

Mons. Ivan Štironja istaknuo je da se misijski pastoral sastoji u duhovnoj i materijalnoj potpori misijama. „Nastojite uvijek ljudima dati do znanja da smo Crkva koja zna biti zahvalna za sve ono što se čini za Papinska misijska djela“, potaknuo je mons. Štironja i istaknuo da je važna briga

i za buđenje misijskih zvanja te da je potrebno paziti da se ne izgubi duh želje da imamo više misionara.

Mons. Luka Tunjić podsjetio je na Papine kateheze o evangelizaciji, rekavši da je u temi izraženoj riječima *Strast za evangelizacijom i vjerski apostolski žar* papa Franjo detektirao svu problematiku Crkve i vjernika – „da nam nedostaje strasti za evangelizacijom i vjerskoga apostolskog žara“.

Mons. Dražen Kutleša istaknuo je da je skupština prigoda za osnaživanje zajedništva u poslanju i promišljanju kako još djelotvornije biti most između Crkve u misijskim krajevima i Crkve u domovini. „Ona nas podsjeća na veliko bogatstvo Papinskih misijskih djela, koja su znak univerzalnosti Crkve i njezine stalne brige za one koji su još uvijek u duhovnoj ili materijalnoj oskudici. Također, u svijetu koji sve više pokazuje znakove duhovne pustinje, u kojoj su mnogi ljudi gladni istine, nade i ljubavi, misijsko poslanje Crkve nije usmjereno samo na zemljopisno udaljene krajeve. Ono se pokazuje jednako važnim i u našoj neposrednoj blizini, u svakoj situaciji koja traži jasno svjedočanstvo vjere i istinsku ljubav.“ Nadbiskup Kutleša pozvao je sve sudionike da gaje misijski duh u svojim zajednicama: „Potrebni su nam misionari ljubavi u našim obiteljima, misionari istine u medijima, misionari milosrđa među siromašnima i marginaliziranim bližima i dalecima.“

U nastavku rada predstavljeni su izvještaji (nad)biskupijskih ravnatelja. Nakon radnog dijela članovi Nacional-

nog vijeća posjetili su Međubiskupijsko sjemenište u Zagrebu i sudjelovali su na svečanome misnom slavlju povodom 23. obljetnice smrti sluga Božjega kardinala Franje Kuharića u bogoslužnom prostoru bl. Alojzija Stepinca.

U srijedu 12. ožujka uslijedilo je predstavljanje izvještaja (nad)biskupijskih ravnatelja, kao i prijedlozi za pastoralnu godinu 2025./2026. Prisutni su bili (nad)biskupijski ravnatelji u RH, koji su predstavili svoje godišnje izvještaje o aktivnostima i planovima misijskog pastoralnog u svojim (nad)biskupijama: vlč. Ivan Kljunić (Varaždinska biskupija), preč. Ante Šiško (Đakovačko-osječka nadbiskupija), preč. Matija Pavlaković (Zagrebačka nadbiskupija), gđa Andreja Škarabot (suradnica Misijskog ureda Riječke nadbiskupije),

vlč. Mirko Vukšić (Porečka i pulska biskupija), don Božidar Volarić (Krčka biskupija), vlč. Pero Jurčević (Gospićko-senjska biskupija), vlč. Ivan Faletar (Sisačka biskupija), vlč. Perica Matanović (Požeška biskupija), don Jerko Vučeta (Zadarska nadbiskupija), don Tomislav Puljić (Šibenska biskupija), don Ljubomir Galov (Hvarska biskupija), don Dejan Turza (povjerenik za misije Kotske biskupije).

Na početku dana sudionici godišnje skupštine okupili su se na svetoj misi, koju je predvodio mons. Ivan Štironja u zajedništvu s mons. Lukom Tunjićem. Mons. Štironja istaknuo je da je molitva uvijek put te je važno govoriti iz srca, a kao primjer kako bi jedna zdrava i uspješna suradnja trebala izgledati naveo je suradnju nacionalnih

uprava Papinskih misijskih djela u RH i BiH, na koju su obje nacionalne uprave iznimno ponosne i Bogu zahvalne. Zaključio je da se misijski žar ne može „iščupati“ iz srca, a nacionalna ravnateljica s. Ivana Margarin dodala je da Bog djeluje u mnogim sitnicama i da je važno graditi zrno po zrno.

Ukazano je i na važnost očuvanja jedinoga misijskog lista na hrvatskom jeziku, *Radosne vijesti*, koji izlazi od 1972. godine, te na korizmenu akciju *Molitva i novčić za Djelo sv. Petra*, koja je pokrenuta da bi se omogućilo školovanje svećenika u misijskim zemljama.

Svi sudionici izrazili su radost zbog susreta misionara, koji će se ove godine održati u Đakovačko-osječkoj nadbiskupiji od 21. do 25. lipnja.

PMD u RH

Proletni seminar za animatore i suradnike župnih misijskih skupina u župama Đakovačko-osječke nadbiskupije

U subotu 15. ožujka 2025. godine u prostorijama KBF-a u Đakovu održan je seminar za animatore i članove župnih misijskih skupina Đakovačko-osječke nadbiskupije. Seminar je okupio sedamdesetak animatora i suradnika.

Nakon molitve za misije slijedio je pozdrav i uvodne riječi nadbiskupijskog povjerenika za misije preč. Ante Šiška. Sve sudionike seminara pozdravio je i pomoćni biskup mons. Ivan Čurić, zahvalivši svima nazočnima na predanu sudjelovanju u misijskom poslanju Crkve. Nakon uvodnih pozdrava preč. Šiško upoznao je sve sudionike s jednim bitnim događajem za Nadbiskupiju. Naime, ove godine ljetni susret misionara održat će se u Đakovu, od 21. lipnja do 25. lipnja 2025. Svi sudionici dobili su od povjerenika Šiška sve potrebne informacije i smjernice glede toga bitnog događaja

Crkve u Hrvata. Nakon zajedničkog dijela uslijedio je tematski rad u četiri radionice. Smisao radionica bio je da se sudionici bolje upoznaju, izmijene svoja iskustva u misijskom pastoralu svojih zajednica i upoznaju se s novim načinom rada tijekom liturgijske godine.

Prva radionica bila je radionica koju je animirala Tatjana Šargač, iz Župe Svete obitelji u Osijeku. U toj radionici sudionici su se mogli upoznati s Akcijom MIVA i ilustriranom kreativnom i zabavnom knjižicom Papinskih misijskih djela *Veseli kilometri*, čijom se kupnjom podržava MIVA (kupnja misijskih vozila).

Drugu radionicu animirao je preč. Ante Šiško, približivši svima nazočnima izvanredni misijski mjesec listopad i sve što se na župnome pastoralnom planu tijekom tog mjeseca može učiniti za misije u našim župnim zajednicama.

Treća radionica bila je radionica Misijskog centra Đakovačko-osječke nadbiskupije, u kojoj je voditeljica s. Ignacija Ribinski približila svima nazočnima rad Misijskog centra u Đakovu i Papinsko misijsko djelo sv. djetinjstva.

Četvrtu radionicu animirala je Ana Rajić, iz Župe sv. Ćirila i Metoda u Vinkovcima. Objasnila je na koji način djeluje njihova misijska skupina, pokazavši ručne radove čijom prodajom pribavljaju sredstva za misije, te je bilo govora i o važnosti prodaje maslinovih grančica za misije.

Nakon rada u radionicama suradnici i animatori razmijenili su svoje dojmove o radionicama i potom se upoznali s dva konkretna misijska projekta u Nadbiskupiji.

Da bi se misijski suradnici međusobno bolje upoznali, surađivali i ohrabрили se u zajedničkom misijskom poslanju Crkve, dogovorena je i duhovna obnova za sve misijske djelatnike u svetištu Gospe Brze Pomoći u Slavanskom Brodu za subotu 28. lipnja 2025.

Susret je završio onako kako je i započeo – molitvom.

Tekst i fotografija:
Ruža Keser

Održana godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela BiH

Od 6. do 8. ožujka 2025. godine u franjevačkom samostanu na Bistriku, u Sarajevu, održana je godišnja skupština Nacionalnog vijeća Papinskih misijskih djela Bosne i Hercegovine. Sudjelovali su nacionalni ravnatelj PMD-a BiH mons. Luka Tunjić, nacionalna ravnateljica PMD-a Hrvatske s. Ivana Margarín te dijecezanski ravnatelji PMD-a: fra Stipan Radić, Vrhbosanska nadbiskupija, don Pero Miličević, Mostarsko-duvanjska i Trebinjsko-mrkanjska biskupija, te vlč. Boris Ljevak, Banja-lučka biskupija, kao i s. Davorka Šarić, djelatnica u Misijskoj središnjici.

Godišnja skupština započela je svetom misom u samostanskoj crkvi sv. Ante, koju je predslavio don Pero Milličević, u zajedništvu sa spomenutim ravnateljima, gostima i misijskim suradnicima. Predslavitelj je pozvao na molitvu da Gospodin blagoslovi skupštinu i njezin rad te je pozvao sudionike i vjernike da mole za misionare i misionarke, da bi po Božjoj milosti i našim zajedničkim zalaganjem svi ljudi došli do istine i spasenja.

Sutradan, 7. ožujka 2025. godine, započeo je radni dio skupštine, na koji je došao i mons. Tomo Vukšić, nadbiskup vrhbosanski. Molitvu za plodonosan rad predmolio je mons. Vukšić. Zatim je domaćin susreta fra Stipan Radić pozdravio nadbiskupa i sve nazočne te svima izrazio dobrodošlicu. Kazao je da je

Crkva po naravi misionarska i naglasio važnost uloge dijecezanskog ravnatelja u sveukupnu pastoralu određene biskupije te da statut PMD-a preporuča da dijecezanski ravnatelj bude član svećeničkoga i pastoralnog vijeća svoje biskupije. Uza srdačne pozdrave mons. Vukšić izrazio je radost zbog dobre suradnje dviju nacionalnih uprava, koja je na dobrobit ne samo naših misionara, nego pomaže i jačanju vjere naših vjernika i širenju kraljevstva Božjega na zemlji. Izrazio je također spremnost da bude domaćin godišnjeg susreta misionara. S. Ivana prenijela je pozdrave iz Hrvatske. Naglasila je da se i u novom statutu predlaže biskupima da dijecezanske ravnatelje izaberu u spomenuta vijeća. Istaknula je važnost misijske svijesti naših vjernika, bez koje nema djelotvorne ljubavi. Mons. Tunjić pridružio se izrečenim pozdravima, naglasio važnost dobre suradnje ne samo između dviju nacionalnih uprava, nego i dijecezanskih ravnatelja, koji upravo u svećeničkom i pastoralnom vijeću mogu upotpuniti pastoral i vjeru vjernika, koja, prema riječima pape Franje, bez misijske svijesti nije cjelovita.

Nakon pozdrava i uvodnih riječi počela su predstavljanja pastoralnoga i financijskog izvješća za 2024. godinu. Najprije je mons. Tunjić podnio izvješće za 2024. godinu. Rekao je da su usprkos svim poteškoćama koje prate BiH i mjesnu Crkvu svi misijski

dani, misijske akcije i planirani poslovi uspješno završeni. Uz redovite poslove i obveze protekle godine izrađeni su misijski tanjuri kao suvenir za prodaju i dar dobročiniteljima misija. U sredini tanjura prepoznatljiv je znak PMD-a, a oko znaka su likovi četiri utemeljitelja PMD-a i na 30 jezika ispisana riječ *hvala*. Tanjur je u bijeloj boji, obrubljen zlatnim nitima. Izrađeni su i tzv. magneti s misijskim znakom i pojedinačnim likovima utemeljitelja PMD-a. Također je podijeljeno pedesetak velikih kasica različitim trgovinama i uslužnim djelatnostima, a stotinjak ih čeka na raspodjelu. Što se tiče financijskog izvješća, ono je bolje u odnosu na 2023. godinu gotovo u svim segmentima. Spomenuta je i uspješna komunikacija s misionarima te izneseno točno koliko je koji misionar dobio novca posredovanjem Misijske središnjice u 2024. godini. Pretplata na *Radosnu vijest* smanjila se za pet pretplatnika u odnosu na 2023. godinu.

Zatim su slijedila godišnja izvješća dijecezanskih ravnatelja, koja su bila uglavnom u duhu izvješća mons. Tunjića, jer se njegovo izvješće temeljilo na misijskim akcijama i događanjima u njihovim biskupijama i župama. Godišnja izvješća usvojena su bez puno rasprave jer su se komentirala tijekom podnošenja.

Nakon usvojenih izvješća članovi Nacionalnog vijeća nastavili su raditi i razmišljati o proslavi misijskih dana,

provođenju misijskih akcija i drugih projekata u jubilejskoj, 2025. godini. Zaključeno je da se slijedi uhodana misijska dinamika događanja tijekom tekuće godine te da se prijatelji i dobročinitelji misija pridruže hodočašćima i pastoralnim aktivnostima koje će se događati u njihovim župama i biskupijama. Organizator sljedeće godišnje skupštine, 2026. godine, Banja Luka je biskupija.

Članovi vijeća u popodnevnim su se satima uputili u franjevački samostan i Župu uznesenja BDM u Kreševu, gdje ih je dočekaio župnik i gvardijan fra Josip Tomas. Kustos muzeja Marko Čalaga pokazao je članovima Vijeća muzej, koji najrječitije govori o dugoj i bogatoj povijesti našeg naroda u Kreševu i njegovoj okolici. Članovi Vijeća sudjelovali su u pobožnosti križnog puta i na svetoj misi, koju je predslavio najmlađi član Vijeća, vlč. Boris Ljevak. Vlč. Ljevak propovijed je temeljio na tri riječi koje nas mogu voditi i izgrađivati u korizmenom vre-

menu: *odricanje, slušanje i ljubav*. U riječi *ljubav* posebno je naglasio važnost djelotvorne ljubavi prema misijama i našim misionarima te pozvao vjernike na nesebično darivanje, koje izgrađuje našu vjeru. Na koncu svete mise župnik je zahvalio predslavitelju svete mise na poticajnim riječima, a mons. Tunjić je zahvalio franjevcima što su dogovorili posjet članova Vijeća svom samostanu. Pozvao je vjernike, kojih je bila puna Crkva, da nakon svete mise uzmu misijske suvenire i

predmete koje su donijeli te ostave svoj dar za misije. Važno je imati koji misijski predmet ili suvenir u kući, koji će nas podsjećati i pozivati na molitvu i ljubav prema misijama. Bratsko druženje nastavljeno je za večerom u samostanu s braćom franjevcima.

Godišnja skupština Nacionalnog vijeća PMD-a BiH završila je 8. ožujka 2025. godine jutarnjom svetom misom s časoslovom u crkvi sv. Ante.

PMD BiH

Susret europskih nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela

Od 24. do 28. veljače u poljskome glavnom gradu Varšavi, u organizaciji poljske Nacionalne uprave Papinskih misijskih djela, održan je susret europskih nacionalnih ravnatelja Papinskih misijskih djela. Na susretu su sudjelovali nacionalni ravnatelji iz 24 europske zemlje te glavni tajnici Papinskog djela za širenje vjere, Papinskog djela svetog djetinjstva te Papinske misijske zajednice iz Rima.

Susret je započeo svetom misom, koju je u zajedništvu s nacionalnim ravnateljima predslavio nadbiskup Emilio Nappa, predsjednik Papinskih misijskih djela.

Tijekom susreta razgovaralo se i promišljalo o načinima i dinamikama misijske animacije u Europi, osobito

u specifičnome povijesnom, političkom i društvenom kontekstu u kojem se nalazi cijeli svijet, a na osobit način europski kontinent. Da bi ravnatelji pobliže upoznali povijest Crkve i misijskog djelovanja u Poljskoj, izlaganja su imali u utorak 25. veljače nadbiskup Tadeusz Wojda te u srijedu 26. veljače biskup Jan Pietrowski, predsjednik Vijeća za misije Poljske biskupske konferencije.

Rad hrvatske nacionalne uprave predstavila je s. Ivana Margarin, ravnateljica Papinskih misijskih djela u RH, a mons. Luka Tunjić, nacionalni ravnatelj Papinskih misijskih djela u BiH, predstavio je rad nacionalne uprave BiH.

Radostan događaj na samom početku susreta podijelio je o. Tadeusz Nowak, glavni tajnik Papinskog djela za širenje vjere, kad je objavio da se otvara nova nacionalna uprava PMD-a – i to u Ukrajini. Istaknuo je i posebnu zahvalu ukrajinskog biskupa latinskog obreda jer se i tim činom pokazuje blizina i povezanost Crkve s narodom Ukrajine. To je divna poruka nade i blizine Crkve!

PMD

INDIJA
– o. Ante Gabrić

Radost zbog zlatnog pira roditelja

Ranchi, 15 travnja 1946.

Draga moja Ane
i svi ostali kod kuće!

Baš sam završio svoje velike duhovne vježbe od mjesec dana, pa vam se, evo, odmah javljam. Ovaj mjesec molitve i razmatranja nismo primali pošte, pa je čekala čitava hrpa pisama. Među njima je bilo i Tvoje pismo, poslano po Anđelku 7. siječnja i poštirano 21. istog mjeseca. Amo je došlo baš pred dva ili tri dana! Dakle, veoma brzo, kako vidiš. Možeš si zamisliti kako sam bio sretan i zadovoljan kad sam vidio da ste svi dobro i zdravo. Kod svete mise sam se zahvalio Spasitelju, moleći ga da vas i nadalje čuva i brani. Sjetio sam se i svih ostalih naših, čitavog komšiluka, a dakako osobito Bebe i Anđelka, jer su oni bili tako dobri te mi to pismo poslali.

Odavle sam se već jednoč javio početkom siječnja. List sam poslao zračnom poštom, pa se nadam da ste ga u redu dobili. Ti spominješ samo pismo od travnja lanijske godine, koje da ste primili u listopadu. Ostala su se pisma onda po svoj prilici izgubila, kao i ono ćaćino pismo, o kojem vam govorim u zadnjem listu. Došlo

je bilo u Morapaj, odanle readresirano na mene u Ranchi, no na putu je negdje ispalo iz poštareve torbe... No, eto, barem je Tvoje pismo došlo, pa znam da ste svi dobro.

Razveselila me vijest da ste u teškim danima i ostalima mogli pomoći. Mora da je bila velika sreća za sve da je don Serafin bio uz vas.

Pišeš da će majka i ćaća slaviti svoj zlatni jubilej na Uskrs ove godine. Sjećam se dobro kako sam im iz Italije poslao čestitku i jedan crtež za četrdesetgodišnjicu. Kad bih imao krila labudova, poletio bih tamo da budem prisutan za taj veliki i sretni dan. Međutim, bit ću ja veoma blizu dok budem za njih prikazivao svetu misu zahvalnicu na taj dan. Božanski Spasitelj i njegov blagoslov bit će vez ljubavi toga dana. A i mnogi će se ovdje u našoj misiji moliti na istu nakanu. Ja ću za njih prikazati osam svetih misa od Uskrsa do Bijeje nedjelje, a dakako da ću se već sada početi moliti da taj dan bude uistinu dan sreće i svete radosti.

Eto i gospođica Ljubica brzo će u svatove! Neka, neka, baš me ta vijest razveselila.

Za Ivu i Jelu sam se bio jako bojao, jer sam nešto načuo da su njihova mjesta posebno stradala. Nisam im posebno pisao, jer nisam znao njihovu adresu. Vi ste mi prije pisali da je ona meni poslala nekoliko pisama. Nisam ništa primio. Isto tako nisam primio nikakve vijesti od Vinka Veraje. Možda su listovi još na putu. Gdje se Vinko sada nalazi? Ja ću se nastojati javljati redovito svakog

mjeseca. Umećem danas jednu ili drugu fotografiju. Žao mi je da dosad niste ništa primili. A ja sam ih toliko poslao, također i u zadnjem listu. Imam uza se nekoliko uvećanih fotografija ređenja, pa ću vam i njih poslati. Naš velečasni otac superior ide slijedećeg mjeseca u Rim te ću njega zamoliti da ih barem do Rima odnese, pa će, možda, biti kakve prilike da ih vama pošalje.

Nisam znao za smrt dunda Ante. Ja sam im nekoliko puta pisao, no nisam primio nikakova odgovora.

Ti spominješ Mariju, da ide u preporandiju. Deder Ti jednoč napiši čitav Gabrićev rod, tko je tko i kako je star i gdje je sada, jer su mnoge godine prošle od zadnjih vijesti, pa ja i

ne znam koliko je novih članova u slavnom Gabričevom plemenu! Isto tako tko je sve umro, tko se je udao ili se misli udati, i za koga, dakako! Eto Ti posla za nedjelju dana!

Pozdravi mi lijepo fra Vjeku. Ne poznam ga, no kad je tako dobar, pa još i na mene slični, moramo biti dobri prijatelji. Recite mu nek se moli za našu misiju, pa neka tu nakanu i u crkvi spomene, jer nam je molitva veoma potrebna! Jesu li časne sestre još u Metkoviću? I njih lijepo pozdravite! Kako su stričevi? Je li Branko još doma? Što je s fra Nikolom?

U zadnjem svom pismu opisao sam vam kratko prošli Božić dolje u Morapaiu i ujedno vam obećao da ću vam ovaj put opširnije javiti o oproštaju prije odlaska s misijske postaje. Samo ne znam hoću li danas uhvatiti vremena, jer me nakon duhovnih vježbi sada čeka mnogo pisama. A i želio bih da ovo pismo što prije ode k vama.

U Morapaiu ima veliki samostan časnih sestara loretinki i domaćih sestara svete Ane. Ja sam tamo ti-

jekom godine morao davati mnoge pouke i u školi i u njihovu novicijatu, pa su za oproštaj pripravile veoma lijepu predstavu: *Svetu Elizabetu*. S njemačkog na bengalski preveo ju je otac Vizjak. Jako su lijepo igrale. Na početku je jedan učitelj u ime škole, sela i misije očitao podulju čitulju, zahvaljujući se na svemu. Taj je učitelj još poganin, no nadam se da će jednoga dana i njegovu dušu prosvjetliti svjetlo vjere. Zbilja je dobar čovjek. Iza toga pozdravnog govora okitili su me vijencima, kao što je to već običaj ovdje u Bengaliji. Nekoliko je vijenaca bilo napravljeno od voska, pa su me zamolili da ih pošaljem vama kući. Ne znam da li sam vam već prije to poslao. Imam ih već nekoliko kutija, pa kad pošta bude sigurnija, nekoliko ću vam ih poslati.

Zatim je bilo drugih govora, pjevanja, pa čak i darova na rastanku. Na koncu je valjalo reći nekoliko riječi za oproštaj. Da ste vidjeli kako su se dječici caklile oči! Ja sam ih sve volio kao svoju braću i sestre. Oni su to znali, pa su svojom iskre-

nom ljubavlju i odanošću uzvraćali, te je meni zbilja bilo teško ostaviti tu misijsku postaju. Možda ću opet dolje sljedeće godine. No to, dakako, ovisi o poglavarima. To će biti tamo nekako oko Božića. Naravno da ću vam sve to javiti. Vi, međutim, možete pisati amo na rančijsku adresu, a ako ste što slučajno poslali u Morapai, tamošnji misionar već će readresirati na mene, kao što je bilo učinjeno s Tvojim pismom.

Slijedećeg četvrtka ću se svih vas na poseban način sjetiti: to je 28. veljače, nečiji rođendan, pa se njega sjetite kojim posebnim *amenom*.

Ostajte zbogom! Pozdravite čitav komšiluk! Ovo pismo pošaljite Ljubi i Jeli, a isto tako i Ivi! Pošaljite meni njihove adrese, jer će mi se sada i ostalima valjati redovito javljati! Ne spominješ ništa listić *Tamo gdje palme cvatu*. Po svoj prilici ga ne primite.

Ane, još jednoč hvala na pismu! Tebe i sve ostale, osobito majku i čaću, ljubi

vaš Ante

Uskrs 1971.

Morapai, 15. travnja 1971.

Posla je mnogo. Napora i križeva također. No i sreće je mnogo. I uz glad, i groznicu, i komarce... I zmije se počele izvlačiti iz svojih rupa! Jedna mi velika naočarka (kobra) zakrčila put uz kanal pred selom Mithiny. Imao sam samo kišobran i žao mi ga bilo slomiti na njoj, pa sam sašao u kanal, skupio nekoliko gruda blata i utekla ti ona pred junačkim

Dalmatincem! Ali kako je samo podizala glavu! Te su zmije jako opasne. Pijavica je također dosta.

Uskrs smo lijepo proslavili. Ljudi su došli i iz udaljenih sela. Na sam Uskrs bilo je više od tisuću pričesti. Pjevanje je također bilo veoma lijepo. Došli su iz svojih sela s bubnjevima i malim harmonijem. To je ovdje krasan običaj. Pjevajući idu od

kolibe do kolibe. Pa onda i zaplešu uz ritam bubnja. Da samo vidite to oduševljenje, osobito kod djece!

Navečer su prikazali *Muku Isusu*. Ljudi jako vole predstave i preko njih se veoma lijepo daje vjerska pouka.

(Izvadak iz pisma župljanima Župe sv. Petra u Osijeku.)

Svi ste dobrodošli u „Infinito +1“

„Infinito +1“ je filmska produkcijska kuća koja je započela s radom 2008. godine. Međutim, naša misija je započela puno ranije, kad je Isus Krist rekao: „Idite po svem svijetu i propovijedajte evanđelje.“

S tim ciljem snimamo i distribuiramo filmove, videe, glazbu, izdajemo knjige, organiziramo kazališne predstave i tečajeve formacije. Naš je moto: „Neka nitko nikada ne bude sam.“

Jedan od glavnih načina na koji filmovi dolaze do publike djelovanje je volontera. Prva osoba koja se je prijavila kao volonterka za distribuciju filma *Najveći dar* u Hrvatskoj i BiH je Magdalena Vlaho, restauratorica u Hrvatskom restauratorskom zavodu, koja je film i prevela. Upoznala je gospođu Nevenku Videk, književnicu za djecu i mlade te zamolila može li lektorirati tekst filma koji je prevodila. Oduševljeno je pristala i provela sate lektorirajući.

Akako se Magdalena uključila u projekt bilo je ovako: „Veoma volim gledati filmove. U jednom trenutku primijetila sam da ono što gledam i slušam na televiziji na mene ne utječe dobro. Također, kad bih došla s posla, u glavi su mi se vrtjeli stihovi pjesama s radija koji često šalju loše poruke. Tako sam prestala slušati svjetovnu glazbu i gledati takve filmove. Počela sam tražiti glazbu i filmove na YouTubeu i internetu i tako sam došla do filmova ‘Infinita +1’. Počela sam pratiti njihov rad i bila oduševljena porukama koje šalju. Prvi film koji sam gledala bio je *Marijina zemlja*, a zatim *Posljednji vrh*. Kad sam vidjela da svoje filmove prikazuju u kinodvoranama diljem svijeta, pisala sam im interesirajući se kad će doći u Hrvatsku, jer sam htjela da te filmove vide i drugi. Odgovorili su mi da se iz Hrvatske nitko nije prijavio. Onda sam 2019. godine vidjela da *Najveći dar* dolazi u Sloveniju, Austriju, Poljsku. Bila sam sigurna da će doći i u Hrvatsku. Ponovno sam im pisala i pitala kad će se *Najveći dar* prikazati u Hrvatskoj, ali ponovno su mi odgovorili da se iz Hrvatske još nitko nije prijavio. Bila sam iznenađena. Odgovorili su mi: ‘Hajde, odvaži se!’ Bojala sam se upustiti u to. Ali oni su mi rekli: ‘Odvaži se, baci se u vodu i plivaj, mi ćemo ti pomoći. Bit ćemo uz tebe na svakom koraku, govorit ćemo ti što treba...’ I tako sam krenula u pustolovinu s ‘Infinitom +1’, španjolskom produkcijskom kućom koju je osnovao Juan Manuel Cotelito. U našem timu danas su Nevenka Videk, Iva Radoš i fra Ivan Gavran. Tu su i mnogi drugi volonteri u Hrvatskoj i BiH, ‘nevidljivi’. Želimo da se u svemu vidi Bog, a ne mi.

U filmovima se progovara o temama koje naglašavaju ono vrijedno u čovječanstvu, što svoje dostojanstvo i radost pronalazi u Bogu.“

Deset zapovijedi zaklade „Infinito +1“

1. Naši filmovi pokazuju kako Bog djeluje u današnjem svijetu. Bježimo od teoretskih pristupa i dajemo glas

onima koji su na praktičan i konkretan način iskusili djelotvornu Božju prisutnost u svojem životu i svjedoče ju djelima ljubavi.

2. Dosada je zabranjena. To je očito polazište za svakog pripovjedača. Volimo se smijati i nasmijavati druge, jer tako izražavamo svoju nadu i radost, istovremeno potičući na razmišljanje i istražujući dubinu.
3. Dopušteno je pogriješiti. Jer pogreške nam pomažu da učimo i usavršavamo se. Jedine pogreške koje ne želimo činiti su: biti pasivni, prigovarati i žaliti se na ono što drugi čine ili ne čine.
4. Naši su filmovi namijenjeni svakomu. Bilo bi pogrešno kad bismo se okrenuli određenom profilu gledatelja ili kakvoj „tržišnoj niši“, jer evanđelje je namijenjeno svakoj osobi, bez ikakve diskriminacije.
5. Želimo služiti pojedinačnomu gledatelju, a ne masi. Naravno, naša je želja doseći što veći broj gledatelja. Međutim, cijelomu procesu stvaranja filma pristupamo kao da će ga vidjeti samo jedna osoba, kojoj želimo služiti.
6. Svi naši filmovi nastoje izazvati pozitivne specijalne efekte kod gledatelja. Ne želimo biti samo izvor zabave ili informacija. Svaka naša produkcija trebala bi biti prijateljski i konkretan poziv na osobnu promjenu, na život u ljubavi. Ako se to ne dogodi, znači da smo samo stvarali buku.
7. Od sebe zahtijevamo kreativnost tijekom pisanja scenarija, kao i tijekom produkcije i distribucije svojih filmova. Tražimo nove načine kako doći do gledatelja. Štitimo kreativni rad, odvajajući ga od poslovnih i financijskih pitanja.

8. Tražimo potrebna financijska sredstva za provedbu, širenje i promociju svakog projekta na najbolji mogući način. Izbjegavamo svaki luksuz koji nepotrebno povisuje troškove, a istodobno ne štedimo nauštrb kvalitete. Da bismo pokrili troškove, oslanjamo se na velikodušnu pomoć onih koji s oduševljenjem podržavaju našu misiju i za nju žele donirati. Također zaključujemo ugovore s koproducentima (fizičkim osobama ili tvrtkama), distributerima ili TV kućama te se prijavljujemo za subvencije na isti način kao i bilo koja druga produkcijska kuća.
9. Nije nam cilj obogatiti se. Zato i jesmo zaklada. Prihod od marketinga naših filmova dijele sve uključene strane: kina, distributeri, koproducenti, trgovine itd. Prihodom koji pripadne zakladi pokrivamo opće troškove i razvijamo nove projekte u skladu s ciljevima naše zaklade.
10. Mi smo prava obitelj, koja raste po cijelom svijetu i otvorena je za sve, bez ikakvih predujta. Mi smo toliko šarena skupina ljudi da će svi koji se žele pridružiti sigurno pronaći svoje mjesto.

Želite li dovesti naše produkcije u svoj grad?

Ne treba vam prethodno iskustvo. Samo vam trebaju vjera, ljubav i...

- Odvažnost da uđete na nepoznat teren.
- Gornjivost u nastojanju da prevladate teškoće koje se pojavljuju.
- Smisao za humor da se možete nasmiati vlastitim ograničenjima.
- Poniznost da ispravite svoje pogreške i sudjelujete u timskom radu, uz Božju pomoć i našu.

Želite li nas bolje upoznati, posjetite www.infinitomasuno.org/hr ili se javite porukom na adresu: hrvatska@infinitomasuno.org.

I ne zaboravite nas potražiti na društvenim mrežama!

Volonteri „Infinito +1“

ZA MISIJE I MISIONARE:

Ankica Boban 200 KM * N. N., Cim/Ilići 100 EUR * N. N. 40 KM * B. Soldo 20 KM * N. N., Sarajevo 30 KM * Siniša Skočibušić 100 KM * N. N. 300 KM * Umjesto vijenca na sprovodu pok. Kate Matanović, Vidovice 150 EUR * Anto Jurić 30 KM * Stojan

Bošnjak 50 KM * Marija Rezo 20 KM * Vlač. Bono Tomić 100 KM * Župa Gospe van Grada, Šibenik 25 EUR + 25 EUR + 25 EUR + 25 EUR + 25 EUR * Tekstil Mini d.o.o. 40 EUR * Davor Cindrić 90 EUR * Katarina Rodak 200 EUR * Marijana Mioč Đuranović 100 EUR * Kristina Mrzljak 5 EUR * Jurić Goran 5 EUR * Ivan Dabo 20 EUR * Šebek Katica 13,27 EUR * Veronika Pedić 13,27 EUR * Stjepan Dubinko 35 EUR * Trgovački obrt Ceranka 10 EUR * Ordinacija opće medicine dr. Mirjane Markobašić 50 EUR * Samostan Sv. Klare, Zagreb 10 EUR * OŠ Mate Lovraka, Zagreb 400 EUR * vlač. Ivan Stoković 480 EUR * Đileo Dubravka 3 EUR * Leopold Topić 50 EUR * Kristian I Ružica Ivezić 35 EUR * Lidija Petrač 10 EUR * Nikola Horvat 15 EUR * Harča Stjepan 5 EUR * Irena Šanjek 25 EUR * Dubravko Abramović 10 EUR * Željka Tukić 100 EUR * Snježana Mihaljević 15 EUR * Vesna Stojčić 10 EUR * Jasna Šimunić 6,64 EUR * Jasmina Bernat 20 EUR * Sanjković Slavica 2 EUR * Martina Medvesek 50 EUR * Ivan Cukina 2 EUR * Ivana Škrnjug 20 EUR * Drago Markušić 6,64 EUR * Tina Petković Ličina 15 EUR * Marija Pišonić 25 EUR * Petra Mamić 10 EUR * Spomenka Andrin 30 EUR * Miroslav Burušić 30 EUR * Klaudio Krajcar 60 EUR * Sestre Bazilijanke, Križevci 5 EUR * Marinko Hudolin 20 EUR * Vlatka Lahovsky 20 EUR * Kučar Sanela 13,27 EUR * Anica Križanac 300 EUR * Ilija Šimović 15 EUR * Gabrijel Kozina 20 EUR * Tihana Kovačević 20 EUR * Milica Matković 20 EUR * Jasna Šimunić 10 EUR * Maja Miličić 100 EUR * M. Mihaljević 2,65 EUR * Ante Marinović 6,64 EUR * Nikola Tomkić 35 EUR * Milan Komljenović 10 EUR * Topić Branko 15 EUR * Obitelj Tihara 50 EUR * Ana Brajković 15 EUR * Sestre Kćeri Božje Ljubavi, Zadar 15 EUR * D. Gata 8,63 EUR * Vjeran i Mirjana Ivošević 20 EUR * Anita Đurđević 20 EUR * Vlatko Miličević 15 EUR * Marko Brekalo 10 EUR * Ivana Josipović 15 EUR * Brankica Levak 50 EUR * Vesna Klepo 100 EUR * Kostešić Marija Božo 13,27 EUR * Benediktinke sv. Andrije apostola, Rab 15 EUR * Nikolina Mandić 20 EUR * Božica Sambolec 20 EUR * Ivo Marušić 15 EUR * Božo Rimac 100 EUR * Nedić Ivka 6,64 EUR * Brkić Željko 15 EUR * Damira Mendušić 6,64 EUR * Blazević - Nikola Kojadin 20 EUR * Zoran Arapović 20 EUR * Župa Pomoćnice Kršćana, Orebić 200 EUR * Ilija Posavec 10 EUR * Zvonko Bogi 15 EUR * Branka Matić 26,54 EUR * Ivanka Rezo 100 EUR * Ante Čović 70 EUR * Joško Listeš 25 EUR * Tomislav Drmić 7 EUR * N.N. 10,04 EUR * Marija Križek 13,27 EUR * Miroslav Blažan 6,64 EUR * Kristijan Banić 40 EUR * Petar Švogor 50 EUR * Karla Baričević 50 EUR * Kata Zubak 10 EUR * Zdravka Lovrić 10 EUR * Cvjetko Milanja 1000 EUR * Marija Vuletić 0,15 EUR + 15 EUR * Kamelija Matijašević 5 EUR * Josip Horvat 6,64 EUR * Melani Majdandžić 85 EUR * Maja Musa 15 EUR * Josip Lučić 100 EUR * Davor Begović 6,64 EUR * Leticija Kolaković 20 EUR * Aircash d.o.o. 6,64 EUR * Stibuhar Rudolf i Štefica 100 EUR * Tomislav i Dragica Ivošević 20 EUR * Maja Peraica 15 EUR * Dentalni Laboratorij Ivana Bjelić 30 EUR * Željka Vendl 30 EUR * Klara Pošćić Stilin 15 EUR * Ante Zaja 50 EUR * Dubravka Trgovac 10 EUR * Matković Ante 10 EUR * Klarić Vinko 100 EUR * Stela Dujmović 15 EUR * Ivana Granić 10 EUR * Marica Čavlinja 13,27 EUR * Božica Buterin 15 EUR * Ante Mazić 7 EUR * Nensi Buzolić 10 EUR * Danica Miškić 30 EUR * Marinko Hudolin 20 EUR * Tea Vuković 20 EUR * Ivan Zrno 30 EUR * Jelena Orešković 6,64 EUR * Darinka Grahovec 15 EUR * Dragana Purišić 13,27 EUR * Ivana Goleš 20 EUR *

Željko Stipetić 20 EUR * Miro Baković 1 EUR * Dorjan Kušćević 30 EUR * Zorislava Balaž 25 EUR * Vesna Librenjak 10 EUR * Milena Rebić 100 EUR * Milan Šijan 50 EUR * Ivanka Benjak 10 EUR * Ratomira Dubravčić 20 EUR * Marko Brekalo 10 EUR * Ivana Lonić 100 EUR * Marina Kuzmanović 10 EUR * Kata Sabelja 13,27 EUR * Ivica Bradara 19,91 EUR * Anica Josić 20 EUR * Vatroslav Mihalj 13,27 EUR * Terezija Ratković 10 EUR * Aleksandar Jazić 27,5 EUR * Violeta Gjurkin 10 EUR * Violeta Gjurkin i Antun Gabriša 10 EUR * Tomislav Čubelić 40 EUR * Ivan Belić 30 EUR * Pirovac Profi Mix d.o.o. 50 EUR * A. Perhaj 50 EUR * Barbara Pupek 20 EUR * Damir Orešković 6,64 EUR * Stipe Čizmić 10 EUR * Karolina Hrstović 40 EUR * Ana Drobac 82,5 EUR * K. Tadijanic 50 EUR * Ana Matovina 5 EUR * Miroslav Matić 10 EUR * Ivana Tomečak 60 EUR * Dragica Šainović 50 EUR * Sanja Ivčević 20 EUR * Klaudio Krajcar 50 EUR * Slavica Kutnjak 15 EUR * Zdenka Podhraški-Relja 10 EUR * Stana Prskalo 19,91 EUR * Vesna Vinicki 7 EUR * Vesna Matišin 90 EUR * Lidija Petrač 10 EUR * Štfanija Vusić 5 EUR * Nikola Horvat 15 EUR * Marić Ante 100 EUR * Daniel Buzolić Bažant 10 EUR * Sara Bažant 10 EUR * Mario Boras 50 EUR * Mihaela Picig 200 EUR * Samostan Službenica Milosrdla, Kaštel Sućurac 85 EUR * Harča Stjepan 5 EUR * Mišo Zajačko 15 EUR * K. Tadijanic 70 EUR * Miroslav Burušić 30 EUR * Tereza Yukić 10 EUR * Nikolina Štimac Puž 10 EUR * Grandis d.o.o. za proizvodnju i usluge 300 EUR * Drago Markušić 6,64 EUR * Branka Babić 15 EUR * Željka Stosić 6,64 EUR * Petar Hrženjak 100 EUR * Harča Stjepan 30 EUR *

ZA GLADNE, BOLESNE, GUBAVE I NAJOPOTREBITIJE:

Molitvena zajednica „Emanuel“, Ružići 400 KM * Harča Stjepan 10 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Veronika Radić 50 EUR * Domagoj Vukman 227 EUR * Filip Babić 58 EUR * Stjepan Šoštarčić 200 EUR * Marijana Maleš 10 EUR * Zubčić Zoja 13,27 EUR * Marica Vrtarić 6,64 EUR * Branko Dragojević 40 EUR * N.N. 25 EUR * Zrinka Pulić 100 EUR * Gordana Radošević 15 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Ljubo Radić 50 EUR * Petanjak Pero 15 EUR * Maja Fabris 48 EUR * Lučić Željko 50 EUR * Katarina Grbavac 15 EUR * Damir Šeremet 50 EUR * Sandro Jakopčević 50 EUR * Lovorka Jelić 14 EUR * Robert Janjiš 50 EUR * Mario Jakovljević 25 EUR * Ante Ljevar 50 EUR * Dijana Miletić 20 EUR * Evelina Laković 100 EUR * Josip Kordić 20 EUR * Ružica Kučan 50 EUR * Davorka Šimanović 50 EUR * Ivanka Nikolić 35 EUR * Željka Vodopija 26,54 EUR * Filip Levak 100 EUR * Jadranka Bačić-Katinić 20 EUR * Ivanka Nikolić 50 EUR * Milan Čizmešija 80 EUR * Marija Golubić 50 EUR * Dorjan Kušćević 30 EUR * Ana Mrgan 15 EUR * Andrija Martinović 115 EUR * Sandra Španić 30 EUR * Dubravko Dujmić 20 EUR * Tomkić Josip 50 EUR * Čirko Petar 13,27 EUR * Ordinacija dentalne medicine dr. Leko Jasna 50 EUR * Beštak Tomislav 30 EUR * Kornelija Petr Balog 4 EUR * Ljiljana Šeremet 20 EUR * Veronika Radić 50 EUR * Anja Zoričić 13,27 EUR * Blaško Kivić 50 EUR * Krešimir Čubrić 200 EUR * Davorka Dorotić 15 EUR * Domagoj Vukman 170 EUR * Harča Stjepan 10 EUR * Marko Pavičić 70 EUR * V.B. 10 EUR * Jadranko Vinković 20 EUR *

SV. DJETINJSTVO – ZA DJECU U MISIJAMA – MISIJSKE KUTIJICE:

Obitelj Lasić 103 KM * Mršić Tomislav 50 EUR * Martina Horvat 50 EUR * Nadica Haric 10 EUR * Eneo Blažina 55 EUR * Karmelski Samostan Majke Božje Remetske, Zagreb 180 EUR * Marijana Josipović 20 EUR *

DJELO SV. PETRA – ZA ŠKOLOVANJE SVEČENIKA U MISIJAMA:

Mostarsko-duvanjska i Trebinjsko-mrkanska biskupija 1.960 KM + 755 EUR * Benedikt Pehar 100 KM * Molitvena zajednica „Emanuel“, Ružići 350 KM * Ljiljana Lukenda 200 KM * Ivana Čilić 20 KM * Harča Stjepan 30 EUR * Janko Krznarević 133 EUR * Branimir Motočić

50 EUR * Dražen Kopjar 15 EUR * Vesna Košak 30 EUR * Sanja Lipnjak 30 EUR * Šime Šebalj 10 EUR * Ivanka Batarilo 50 EUR * Vesna Mijaljević 10 EUR * Dominik Tomić 5 EUR * Dorjan Kušćević 30 EUR * Tomislav Perić 200 EUR * Vedran Cesarec 700 EUR * Ivica Ostojić 1000 EUR * Nenad Čondić 30 EUR * Hrvoje Jurić 10 EUR *

ZA GLADNU I BOLESNU DJECU:

Jure Rupčić 1.000 KM * Dragan Rupčić 1.500 KM * Nada Rupčić 50 KM * N. N., Banja Luka 160 KM * Marinka Pavlović 50 KM * Borislava Kamšigovska-Šarić 5 KM * Ivan Šarić 10 KM * Irena Šimić 30 KM * Ljiljana Lukenda 50 KM * Leonardo Lukić 100 KM * A. O., Banja Luka 500 KM * Dragana Lovrić 40 KM * Ante Čurić 20 EUR * Benediktinski samostan sv. Luka, Šibenik 50 EUR * Željko Horvat 45 EUR * Milica Krpan 120 EUR * Drnic Nedjeljka 30 EUR * Vedran Slapničar 4,65 EUR * Biljana Gorša Ulbrigh 6,64 EUR * Diana Bagarić 6,64 EUR * Danijela Horvatek Tomić 26,54 EUR * Hećimović Vesna 20 EUR * Marija Galić 10 EUR * Marija Bobinac 20 EUR * Kristina Zlatić 20 EUR * Marijana Rukavina 15 EUR * Zlatko Horvat 15 EUR * Marijana Šimić 20 EUR * Marija Cerčić 150 EUR * Marusja Jurista 150 EUR * Marcelić Josip 20 EUR * Nadija Mesarić 10 EUR * Milica Bunić 13,27 EUR * Igor Končurat 15 EUR * Ivo Komljenović 15 EUR * Andreja Matković 10 EUR * Blagoje Kordić 20 EUR * Nedjeljka Drnic 15 EUR * Dubravko Tandaric 21 EUR * Rafael Drolupić 15 EUR * Željko Horvat 45 EUR * Nives Labinac 20 EUR * Milena Obrovac 20 EUR *

ZA ŠKOLOVANJE DJECE U MISIJAMA:

Anda Mihaljević 100 KM * Ivanka Doko 25 KM * Mate Čavar 30 KM * Tomislav Skroza 30 EUR * Dario Maradin 13,27 EUR * Jularić Galić Ana 15 EUR * Josip Trbara 140 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * Bernarda Pišonić 1 EUR * Matija Gložinić 20 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Zrinka Čale 30 EUR * Obrt - VI. Marijan Barić 70 EUR * Ljubo Radić 50 EUR * Mihael Popinjac 33,33 EUR * Antonijeta Težak 15 EUR * J. Zrno 3,98 EUR * Stjepan Vuzem 30 EUR * Anica Keškić 20 EUR * Miro Malekin 50 EUR * Danica Humek 5,3 EUR * Filip Levak 100 EUR * Stevo Horvat 14 EUR * Marusja Jurista 150 EUR * Anda Mrvelj 13,27 EUR * Vuković Nada 10 EUR * Ruža Turk 6,64 EUR * Vesna Erdec 9,95 EUR * Zrinka Dragić 30 EUR * Anda Svoboda 6,64 EUR * Danica Kristić 13,27 EUR * Bernarda Pišonić 2 EUR * Antunović Andrija 50 EUR * Ivanka Boras 30 EUR * Vesna Cikač 200 EUR * Tomislav Bilić 19,91 EUR *

ZA BUJARE U MISIJSKIM ZEMLJAMA:

Mate Čavar 30 KM * Tomislav Skroza 30 EUR * Marčinković Zoran 40 EUR * Liberato Frapporti 100 EUR * Petanjak Pero 10 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Kata Galac 7 EUR * Karmel Svetog Josipa, Levanjska Varoš 100 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U TANZANIJU:

Mara Jurić 50 KM * Jeljka Štironja 15 EUR * Ordinacija dentalne medicine dr. Leko Jasna 100 EUR * Robert Skejić 20 EUR * Andreja Strelec Dučak 15 EUR * OŠ Sv. Benedikt (Mara Jurišić) 120 EUR * Snježana Mikec 13,5 EUR * Ivanka Baketa 20 EUR * Anka Sanjković 5 EUR * Mila Purišić 3,98 EUR * Dijana Solenički 20 EUR * Pamela Banovac 6,64 EUR * Ivo Hrga 6,64 EUR * Anita Mikec 13,27 EUR * Veronika Miličević 7 EUR * Dominika Četa 70 EUR * Marijana Vilić Ivanković 6,64 EUR * Martina Oravec 15,93 EUR * Tihana Martinović 2,65 EUR * Zrinka Kelava 6,64 EUR * Josip Spajić 6,64 EUR * A. Rimac 13,27 EUR * Damjanović Eva 13,27 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U EKVADORU:

Čurić Lucija 40 EUR * V.B. 10 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U RUANDI:

Ivanka Bencun 100 EUR * Stana Ljubić 50 KM * Ivan Prskalo 20 KM * Marija Krešić 50 KM * A. O., Banja Luka 500 KM * Jurica Benzon 110 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Stjepan Dunder 20 EUR * Romano Tripalo 30 EUR * Igor Pivac 200

EUR * Ružica Hrkać 25 EUR * Ružica Medvarić Bračko 30 EUR * Marija Barić 2 EUR * Mirana Meštrović 20 EUR * Marija Litrić 900 EUR * Marija Pjevac 300 EUR * Marija Bartosak 80 EUR * Marija Bartosak 80 EUR * Ružica Medvarić 30 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ZAMBII:
Ivanka Bencun 100 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U ARGENTINI:
Ivica Filipović 225 EUR * V.B. 10 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BENINU:
Mara Šišić 20 KM * Luca Anić 100 KM * Ivanka Mandić 50 KM * Župa Uznesenja BDM, Gradac 600 KM * Biljana Mandić 50 KM * A. O., Banja Luka 250 KM * Ljiljana Lukač 13,27 EUR * Marija Horvat 15 EUR * Jadranka Uršić 50 EUR * Ankica Tušek 40 EUR * Kristina Jurković 25 EUR * Vesna Lukic 100 EUR * Apriori d.o.o. 100 EUR * Marija Donadić 10 EUR * Iva Miličević 30 EUR * Helena Cividini 0,2 EUR * Stjepan Digula 30 EUR * Zdenka Sever 20 EUR * Ljiljana Lukač 13,27 EUR * Marija Horvat 10 EUR * Josip Oreč 150 EUR * Slavica Bilandžić 13,27 EUR * Josip Oreč 33 EUR * Davorka Šimanović 40 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U BURUNDIJU:
Nada Hrga 39,82 EUR * Ivica Filipović 240 EUR * Nada Hrga 39,82 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U KAMERUNU:
Lucija Poljak 20 EUR * Franjo Trojnar 15 EUR * K.B. 300 EUR * Sanja Čavec Kavički 100 EUR * Ivan i Mirjana Šprajc 50 EUR * Klementina i Teodor Grzetić 20 EUR * Ante Petrušić 30 EUR * N.N. 15 EUR * Agneza Kovačić 130 EUR * Marijana Kuharov 1200 EUR

ZA MISIJE I GLADNE U BOLIVIJU:
Milijana Glavinić 200 KM * Ana Pervan 40 KM * Ratka Gavran 30 KM * Anica Gavran 30 KM * N. N., Žepče 50 KM * Nada Sarajlić 50 KM * Mara Šišić 20 KM * Luca Anić 100 KM * Slavica Barunčić 50 KM * Marija Budimir 20 KM * Goranka Munjić 50 EUR

ZA MISIJE I GLADNE NA MADAGASKARU:
Jelkica Štironja 15 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA HAITIJU:
Župa Gromiljak i prijatelji misija iz Kiseljaka 1.613 KM + 125 EUR * Antuka Trupina 300 KM * N. N. svećenik Vrhbosanske nadbiskupije 500 KM * Nikolina Petrović 5 KM * A. O., Banja Luka 350 EUR * Štefanija Vusić 5 EUR * Maja Caprić 6 EUR * Nikola Uravić 50 EUR * Maja Caprić 10 EUR * Mato Josić 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA ISLANDU:
DORJAN KUŠČEVIĆ 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U RUSIJI:
DORJAN KUŠČEVIĆ 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U PERUU:
Violeta Ljubić 60 KM *

ZA MISIJE I GLADNE U NIGERIJU:
V.B. 20 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U UGANDI:
Kaja Perić 200 EUR * Kata Jurendić 100 EUR * Saša Colušić 150 EUR * Joko i Ljubica Radić 300 KM * Marija Hrkać 100 KM * Andrijana Kajić 200 KM * Župa Bezgrešnog začeca BDM, Crkvice – Zenica 1.300 KM * N. N., Sarajevo 200 KM * s. Terezija Batarilo 50 KM * Željko Batinović 10 EUR * Marija Sokol 400 EUR * Štefica Palošika 26 EUR * S. Hela Jumečka 150 EUR * Luki d.o.o. 50 EUR * S. Hela Jumečka 150 EUR * V.B. 10 EUR * Maja Marija Prelec 5 EUR * Stanko Jerčić 500 EUR * Zvonimir Kvesić 15 EUR * Marija Baldasar 20 EUR * Annie Matešić 7641,73 EUR * Božo Novaković 100 EUR * Filka Čace 200 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE NA SALOM. OTOCIMA:
N. N., Sarajevo 500 KM * N. N., Sarajevo 50 EUR * Jozo Hrkać 50 KM * Milka Sakač 50 EUR * Margareta Buschitz 100 EUR * Agata Baždarić 50 EUR * Maja Čaprić 20 EUR * Jelena Brnić 40 EUR * Dorjan Kušćević 30 EUR * Ivan Vrbanić 50 EUR * Mirana Meštrović 20 EUR * V.B. 20 EUR + 10 EUR * Božo Lončar 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U DR KONGU:
Župa Presvetog Srca Isusova, Prozor 5.000 EUR * Marija Luburić 30 KM * A. O., Banja Luka 500 KM * Nikola Horvat 15 EUR * Mato Josić 30 EUR * Vesna Mohorović 6 EUR * Anica Hofer 30 EUR * D. Delić 31,85 EUR * Marijan Zovak 100 EUR * Srećko Botrić 30 EUR * Mladen Crmeković 15 EUR * Marija Vuković 20 EUR * Stane Radulović 10 EUR * Ankica Hofer 30 EUR * Dario Časar 40 EUR * Mato Josić 30 EUR * Nikola Horvat 15 EUR * Marija Barić 2 EUR * Jure Bajam 100 EUR * N.N. 4 EUR * Marija Daniela Krnić 250 EUR * Specijalistička ginekološka ordinacija dr. Biljane Tabak 13,28 EUR * Mato Josić 30 EUR *

ZA MISIJE I GLADNE U KENIJI:
Živković Tomislav 30 EUR * Ružica Sveti 15 EUR

ZA SVETE MISE U MISIJAMA:
Milan Komljenović 10 EUR * Elizabeta Demarin 400 EUR * Alberto Demarin 400 EUR * Jelena Jakus Pamić 50 EUR * Dubravko Tandaric 10 EUR + 10 EUR * Jelena Jakus Pamić 50 EUR * Jela T. 400 EUR *

ZA AKCIJU MIVA – MISIJSKA VOZILA:
Damir Slamek 25 EUR * Zvonimir Zovko 40 EUR * Marija Cikojević Klasić 13,27 EUR * Marlon Macanović 6,29 EUR * Tamara Šurina 10 EUR * Tomislav Skroza 30 EUR * Smiljana Mejak 50 EUR * Kata Galac 10 EUR * Luca Radman 2,65 EUR * Kotorska Biskupija 300 EUR * Vedran Višnjić 20 EUR * Natko Blagojević 13,27 EUR * A. Harča 2,65 EUR * Boris Miletić 30 EUR * V.B. 10 EUR

AKCIJA „VODA ZA ŽIVOT“:
Dragan Matijević 60 EUR *

KORIZMENA AKCIJA PMD u BIH ZA ORTOPEDSKA POMAGALA U MISIJAMA:
Ljekarna Dominko 300 EUR *

ZA POŠTANSKE MARKICE I TELEFONSKE KARTICE:
Sestre Klarise, Brestovsko * Sunčica Vargek

MISIJSKA KRIŽALJKA – TRAVANJ 2025.

Radosna vijest	Spasenje	Rim	Polet	Tonušan	Srebro	Još dodati	Unakažen	Stari naziv za Tuzlu	Konjska snaga	Izbočine kapna u vodi	Sumpor		Sveti broj
Prigodna čestitka												Tona Teško stanje	
Laganost											Kripton Osoba potopa		
Milost (tur.)					Kratika za brisanje Nakupina				Natpis na križu Brz napad				
Lječilište										Dva vokala Lišica			Stanovnik Ilirika
		Ufanje (množ.)						Vrata (množ.) Mjera za zemlju					
				Upravljači ladama							Aluminij Konj		
		Klika (fr.)										Italija Kisik	
		Vista tablete											

Rješenja iz prošlog broja: ČISTA SRIJEDA, SVETI JOSIP

Na Posljednjoj večeri Isus je ustanovio svećenički red i svećenik je prisutan u svim trenutcima našeg života te bez njega nema sakramenata. Molimo za naše svećenike i za nova duhovna zvanja!

Svemogući, Vječni Bože,
svrni pogled na lice Svoga Sina
i za ljubav Njega, Vječnog Velikog svećenika,
sažali se na Svoje svećenike.
Sjeti se, Bože,
da su oni ništa drugo nego slaba i krhka ljudska bića.
Potakni u njima milost njihova poziva učvršćenog biskupovim polaganjem ruku.
Čuvaj ih uza sebe,
da ih neprijatelj ne preotme
pa da nikada ne učine ništa nedostojno svog uzvišenog poziva.
O Isuse, molim Te za Tvoje vjerne i gorljive svećenike;
za Tvoje nevjerne i mlake svećenike;
za Tvoje svećenike koji teško rade kod kuće ili u inozemstvu, u dalekim misijama;
za Tvoje svećenike izložene kušnjama;
za Tvoje osamljene svećenike;
za Tvoje mlade svećenike;
za Tvoje umiruće svećenike;
za duše Tvojih svećenika u Čistilištu.
Međutim, povrh svega, preporučujem Ti svećenike meni najdraže;
svećenika koji me je krstio;
svećenike koji su me odriješili od mojih grijeha;
svećenike na čijim sam misama posluživao kao ministrant
i koji su mi udijelili Tvoje Tijelo i Tvoju Krv u Svetoj pričesti;
svećenike koji su me poučavali i upućivali ili su mi pomagali i ohrabrivali me;
sve svećenike čiji sam dužnik na neki drugi način.
O Isuse, sve ih čuvaj pored Svoga srca
i obdari ih obiljem blagoslova, u vremenu i u vječnosti.
Amen.

Ujedinjeni u vjeri molimo za naše svećenike, za sve naše misionare i misionarke!